

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنج شنبه (۱۹) آذرماه ۱۳۳۳

فهرست مطالب:

از حقوق گمرکی و سود بازرگانی کالا های وارده به شیروغورشید سرخ ایران.

۸- اخذ رای و تصویب اصلاحات مجلس سنا

در لایحه قانونی اجرای لایحه اصلاح قانون بازرگانی

پس از تصویب کمیسیون مشترک مجلسین.

۹- اخذ رای و تصویب اصلاحات مجلس سنا در

لایحه قانونی اجازه استخدام عدای کلمند

بوزارت کار.

۱۰- اخذ رای و تصویب اصلاحات مجلس

سنا در لایحه قانونی اجازه استخدام آقای

پلرمانویج.

۱۱- قرائت دستور جلسه بعد.

۱۲- بیانات بعد از دستور آقایان: معتمدی -

دکتر شفیع امین.

۱۳- تعیین موقع و دستور جلسه بعد -

ختم جلسه.

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.

۲- بیانات آقای رئیس بمناسبت روز تصویب

اعلامیه جهانی حقوق بشر.

۳- تصویب صورت جلسه.

۴- بیانات قبل از دستور آقای حق شناس -

بانو دکتر دولتشاهی و آقایان: دکتر سعید حکمت -

دیپیم - فولادوند.

۵- شورا اول گزارش کمیسیون دادگستری راجع

به تشکیل دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش.

۶- شورا اول گزارش کمیسیون قوانین دارایی

راجع به اجازه دریافت چهار فقره وام از بانک صادرات

و واردات واشنگتن.

۷- اخذ رای نهائی و تصویب لایحه قانونی

واصله از مجلس سنا راجع به تخصیص یک و نیم درصد

مجلس ساعت نه و پنج دقیقه صبح بر دست آقای مهندس عبدالقاری تشکیلی گردید

نصیری - کیهان یغمائی - مهندس و آ - موفر.

غائبین بی اجازه - آقایان:

بختیار بختیارها - دکتر جعفری - شفیی پور

کرمانی - مهندس عطائی - فیصلی - دکتر مصباحزاده.

غائبین مریض - آقایان:

دکتر حاتم - سلیمانی - دکتر مهذب.

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان:

دکتر عدل - دکتر غنی - دکتر موتقی - مهرزاد -

رئیس - آقای دکتر مبین .

دکتر مبین - بنده راجع به صورت جلسه قبل اخطار

نظامنامه ای دارم .

رئیس - لطفاً موقی که صورت جلسه مطرح شد

بفرمائید .

۴ - بیانات آقای رئیس به مناسبت روز تعویب

اعلامیه جهانی حقوق بشر

رئیس - شانزده ماه قبل یعنی روز ۱۹ آذر ماه

۱۳۳۷ (۱۰ دسامبر ۱۹۴۸) مشروح اعلامیه جهانی حقوق

بشر در مجمع عمومی سازمان ملل متحد تصویب و میسرید .

پس از جنگ جهانی دوم و اقدام به تأسیس و تشکیل

سازمان ملل متحد در سر لوجه مشهور سازمان ملل - اعلامیه

حقوق بشر که در شش وعده از دول حاصل و مشروح آن در روز

۱۹ آذر سال ۱۳۳۷ تصویب مجمع عمومی سازمان ملل

رسید و رسمیت یافت و تمام کشورهای عضو سازمان

متحد به اجرائی مفاد آن شدند تا رعایت حقوق و احترام و

آزادیهای مدنی - اجتماعی و اقتصادی کلیه ایثاء بشرین بدین

تیمیز نژادی و اختلاف جنس و زبان و مذهب مورد توجه

کامل کار گیرد و همه مردم جهان بطور مساوی از مزایای

آن برخوردار گردند .

در طول این مدت شانزده سال که از تصویب اعلامیه

جهانی حقوق بشر میگذرد از طرف اغلب دول عالم در

توجه و تحسین کم این اصول و اجرائی آن اقدامات مفید

مؤثری بعمل آمد و کمیسیون مخصوص حقوق بشر در

سازمان ملل متحد متوالیاً مشغول کار تهیه زمینه های

اجرائی آن بود بطوریکه در اغلب کشورهای کثیر السدود

این اعلامیه پایه رسمی سیاسی گیتی گذارند بنا به اشاره و

توسیع در اهنائی این کمیسیون - بوسندت قانون اساسی

اکثر این کشورها مواد اعلامیه جهانی حقوق بشر را در

قانون اساسی خود گنجانند .

در اینجا مضمونی و مناسبت است یاد آور شود که جای

بسی سرت و سرافرازیست که اصول اساسی اعلامیه حقوق

بشر - در ادوار تاریخ کهن ایران باستان و در جایی دینی و

مذهبی مأمور عموماً در عمل و اجرائی بوده و کشور شاهنشاهی

ایران در هر صورت از علاقمندی کامل خود در این باب

حقوق بشری ابراز داشته و در صدر مشروطیت ایران

یعنی تحت سابق قبل همین اعلامیه حقوق بشر که مربوط

به آزادیهای فردی و حقوق مردم است در قانون اساسی

و متمم قانون اساسی مباحث عنوان حقوق ملت ایران پیش

بینی شش مورد (چندین اصل مترجم و مدار عمل ذکر کرده

است (صحیح است) .

و بنا بر جای کامیابا مباحث و اقتضای است که با اطلاق

ششم بهمن ۱۳۴۱ و صدور منشورهای تشکیک شاه و ملت

در مورد تأمین و تثبیت حقوق مدنی زان - انتخابات حمایت

از حقوق کارگران و کشاورزان و بیوه و یتیم آنان نولات

عقل را در جامعه ما بوجود آورد با تمام اصلاحات اساسی

کامهای مقید مؤثر و ارزنده در تأمین و تکمیل حقوق

بشری برداشتنده و بحق می توان گفت امروز ملت ایران

تحت توجهات دهری هر حکیمانه شاهنشاه معظم و محبوب

خود از تمام حقوق و مزایای انسانی بسر خوردار است

بحد امکان اصل ناری حقوق نسبت بکلیه مردم این سرزمین

حکمران است (صحیح است) ایجاد میادین و بهداشت

و مبارزه با بیسوادی که از ابتکارات شاهنشاه عظیم العالیان

و مورد تأیید و تحسین تمام جهانیان است و تالیف و رضایت

پیش آن معهود و معلوم همه ایرانیان مورد توجه سایر

ملل عالم است خود یکی از همین عوامل ارزنده حمایت

تقویت از حقوق بشر و خدمت بیامهه بشر است (صحیح

است) که باید در خشنده گری و رجسنگی در اقبال تمام

تجلی یافته است و دلیل بارز در روشنی است بسر علاقمندی

شاهنشاه معظم مناسبت حقوق بشر و حمایت واقعی از

حقوق بشر (صحیح است) .

در خانه مناسبت این روز فرخنده بود ایرانیان

و سایر ملل جهان تیرسک و تهنیت عرض نمود بوسروران

یاک در آمدن و آزاد زانی که در در آزادی شهید شدند

درد میفرستد و امیدوارم سازمان ملل متحد را در عملی

ساختن هدف های معنوی اعلامیه جهانی حقوق بشر و منشور

ملل متحد که مضمون خیر و مساوات و رفاه جامعه بشری

است موفق و مؤید فرمایند و هر عاقل عدالت صلح و مسافین

همه ملل گیتی مستقر و حکمران باشد (احتمال - احسن) .

۳ - تصویب صورت جلسه

رئیس - آقای دکتر مبین راجع به صورت جلسه فرمائید

دانشیار به فرمائید .

دکتر مبین - بنده طبق ماده ۱۳۸ راجع صورت

جلسه اخطار نظامنامه ای دارم ماده ۱۹۸ این نامه میگوید

«انتخاب جلسه و حفظ ترتیب مذاکرات و اجرائی آن بنامه

و حفظ نظم بعهده رئیس مجلس است» بماده ۱۴۳

اینطور میگوید «اسامی رأی دهندگان با توجه افرازه ۱۴۳

موافق یا مخالف یا منتنع بدین اینکه در همان جلسه

قرائت شود در صورت مشروح مذاکرات مجلس ثبت

میشود و در مستنیز در قسمت آخر ماده ۱۴۵ آیین نامه

روشن کرده استخاصی که بمحل حاضر نرود یا بیرون دلی

ورقه ندننده یعنی در جلسه خارج نشود و با بعد از برگردن

رأی از تالار جلسه خارج شود مستنن محسوب میگردند

ماده ۱۴۴ میگوید «به مجرد اعلام رأی رئیس جلسه حاضر

را از روی لوحه ای که در مجلس نصب است اعلام و تفصیلاً

اخذ رأی بعمل می آید در ماده ۱۴۵ میگوید اعلام و تفصیلاً

بمحل حاضر نرود یا بیرون دلی و ورقه ندننده یا بعد از

اعلام رأی در صورتیکه در جلسه قبل هر کسی پیش از اعلام

رأی هم بیرون بوده جزه مستنن محسوب گردیده است

این صحیح نیست (صحیح است) در صورتیکه آیین نامه

مناظره که عرض کرده ام تأیید کرده در جلسه عشتد یعنی

استماع خواننده میشود اینها با رأی واقعی میهند با

رأی مخالف یا ورقه سفید یا اصلاً ندای از آن اشخاص

رأی نمیدهند یا اشخاصی عشتند که خارج میشوند نه

اینکه کسی که غائب باشد و در جلسه حضور

نداشتند باند اسم او را مستنن در رأی بتروسند

در جلسه قبل نام غایبان در جلسه را که در سطح

حاضر شده اند ولی موقع رأی در بیرون جلسه

بودند اینها را جزو مستنن حساب کرده اند این صحیح

نیست اخطار دوم بنده باین طریق ماده ۱۴۵ آیین نامه است

که بنده از این ماده استفاده میکنم و ماده ۱۷۷ رافرات

میکنم که میگوید در مورد روز و در مورد پیشنهادهای مذکور

در ماده ۱۱۴ در صورتیکه بنده پیشنهاد مشابه باشد فقط

پیشنهادی که با مشخصین رئیس مجلس جامعه تر است قرائت

و مطرح خواهند شد» ابداً هیچ که در جلسه قبل مطرح بود

یاک شوری بود مادر شوروم نبودیم که مشمول این ماده

نشود بفرس اینکه عشتول این ماده پیشنهاد خود مقام

ریاست در صفحه ۴۴ صورت جلسه ملاحظه فرمائید

بنده اسرار کردم که پیشنهاد بنده مشابه با پیشنهاد

خاتم دکتر پارسی نیست جناب آقای رئیس فرمودند که

مشابه است و فرمودند ندارد که طرح بشود بنده اسرار کردم

که رأی بگیرم جواب جناب آقای رئیس در این باره بود

میکنند که بفرمودند اگر باین پیشنهاد رأی بگیرم بنام آن

پیشنهادی قبل من است و خلاف پیشنهادی است که قبلاً

صوب شده اگر پیشنهاد بنده مقابیر پیشنهاد دخام دکتر

پارسی بود چرا رأی گرفته نشد اگر مشابه بود پس چرا

گفته شد مقابیر است بنده نمیبخوام بگویم رعایت

آیین نامه تصدیق بپهر حال اینجا حقاً از بنده تنبیح شده

است چون به پیشنهاد بنده رأی گرفته نشد .

رئیس - با اجازه خانم آقایان بعداً با خود آقای

دکتر مبین در این مورد صحبت خواهند (صحیح است)

نظر دیگری نیست بصورت جلسه نیست ؟ آقای مرتضی .

مرتضی - در عارضی که بنده در جلسه قبل کرده

بودم در مورد اشتباهائی است که با اجازه مقام ریاست

اصلاح کرده به تدبیر بنویسم میهم .

رئیس - اصلاح میشود . آقای مهتدی عظامی

مهتدی عظامی - بنده راجع به مستنن نوشته اند در

حالی که بنده که اجازه کرده بودم .

رئیس - راجع صورت جلسه نظر دیگری نیست ؟

(اظهاری نند) صورت جلسه قبل صوب میشود

آقای مهتدی .

مهتدی - چهار برگ شکایت و نامه از استفسار

رسیده که تقدیم میکنم و تقاضا میکنم رسیدگی و تیسج

را اعلام بدارند .

رئیس - آقای حکمت بزدی .

حکمت بزدی - چند نامه رسیده است که تقدیم

میکنم .

رئیس - آقای دکتر مین.

دکتر مین - بنده راجع به صورت جلسه قبل اخطار نظرنامه‌ای دارم.

رئیس - لطفاً موقفیکه صورت جلسه مطرح شد بفرماید.

۲ - بیانات آقای رئیس بنیاست روز تصویب

اعلامیه جهانی حقوق بشر

رئیس - شانزده سال قبل یعنی روز ۱۹۴۸ آذر ماه ۱۳۲۷ (۱۰ دسامبر ۱۹۴۸) مشروع اعلامیه جهانی حقوق بشر در مجمع عمومی سازمان ملل متحد تصویب گردید.

پس از جنگ دوم جهانی و اقدام به تأسیس و تشکیل سازمان ملل متحد در سرلوحه منشور سازمان ملل - اعلامیه حقوق بشر که مشهور است در سال ۱۹۴۸ در روز ۱۹ دسامبر ۱۳۲۷ تصویب گشت.

مجموعه اعلامیه جهانی حقوق بشر در دست یافت و تصام کشورها عضو سازمان ملل متحد به اجرائی معاف از نشدن تابعیت حقوق و احترام و آزادیهای مدنی - اجتماعی و اقتصادی کلیه اتباع بشری بدون

تعیین نژاد و اختلاف جنس و زبان و مذهب مورد توجه کلیش قرار گیرد و همه مردم جهان بطور مساوی از مزایای آن برخوردار گردند.

در طول این مدت شانزده سال که از تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر میگذرد انظر اغلب دول عالم در توسعه و تحکیم این اصول و اجرائی آن اقدامات مفیدی

مؤثری بعمل آمد و کمسیون مخصوص حقوق بشر در سازمان ملل متحد تاسیس شد و مشغول کار تهیه زمینه اجرای آن بود و بطوریکه در اغلب کشورهای کمیسیون امور این اعلامیه یا بر سر سیاسی گیتی گذاروند بنا به فشارها و توصیه‌های انسانی این کمیسیون نویسنده گان قانون اساسی اکثر این کشورها مواد اعلامیه جهانی حقوق بشر را در قانون اساسی خود گنجانیدند.

در اینجا مقتضی و مناسب است یادآور شوم که جای بسی مسرت و افسوس است که اصول اساسی اعلامیه حقوق بشر - در ادوار تاریخ کهن ایران باستان و در میان دینی و مذهبی مأموراه و در صلوات و اجراء بوده و کشورهاست

ایران در هر صورت از راه اعلامیه کامل خود را نسبت به اصول حقوق بشری ابراز داشته و در صدر مشروطیت ایران یعنی نشت سال قبل زمین اعلامیه حقوق بشر که مربوط به آزادیهای فردی و حقوق مردم است در قانون اساسی و ششم قانون اساسی مانت عنوان حقوق ملت ایران پیش

بینی نشود و چندین اصل مندرج و مدار عمل قرار گرفته است (صحیح است).

و باز جای کمال مباحثات و افتخارات است که با انقلاب ششم بهمن ۱۳۴۱ دستور مشهورهای ششگانه شاه و منشور در مورد تأمین و تثبیت حقوق مدنی زنان اختیارات حمایت از حقوق کارگران و کشاورزان و بهبودی و آنان تحولات

علمی در جامعه ما بوجود آمده و با انجام اصلاحات اساسی اعلامیه حقوق بشر و از جمله در تأسیس و تکمیل حقوق بشری برداشته شده و بحق میتوان گفت امروز ملت ایران

تحت توجهات و رهبری حکیمانانه شاهنشاه معظم و محبوب خود از تمام حقوق و مزایای انسانی بر خوردار است و حکمفرما است (صحیح است) ایجاد مساوات و بهادت

و برابری مساوی را برپا داد که از ابتکارها و عظیم الشان ما و مورد تأیید و تحسین تمام جهانیان است و تاریخ شایست

بخش آن مشهود و معلوم است ایرانیان و مورد توجه سایر ملل عالم است خود یکی از همین عوامل ارزنده حمایت و تعویب از حقوق بشر و خدمت بیجا به بشریت است

مستحق است که با درخشندگی و جرئتگویی در اعلامیه اعلامی جهانی یافته است و دلیل بارز و روشنی است پس علاقه‌مندی شاهنشاه معظم ما نسبت بحقوق بشر و حمایت و اقصی از حقوق بشر (صحیح است).

در خانه بنیاست این روز فرخنده بملت ایران و سایر ملل جهان تبریک و تهنیت عرض نمودم و سربازان پاک و داوران و آزاد زبانی که در راه آزادی شهید شدند.

درد میفرستم و امیدوارم سازمان ملل متحد را در عملی ساختن هدف عالی منوی اعلامیه جهانی حقوق بشر و منشور ملل متحد که مستثنی خیر و مساوی و برابری است بشری است موفق و مؤید فرمایند و همواره عدالت و صلح و رفاه

میکنم که میگوید در مورد شوروم در مورد پیشنهاد اعلامیه که در ماده ۱۱۴ در صورتیکه چند پیشنهاد مشابه باشد فقط پیشنهادی که با تشخیص رئیس مجلس جامعه‌تر است قرائت و مطرح خواهد شد، لایحه‌ای که در جلسه قبل مطرح بود

یک شوری بود مادر شوروم نبودم که مشمول این ماده بشود بفرش اینکه مشمول این ماده بشود خود مقام ریاست در صبح ۲۴ در جلسه ملاحظه بفرمایند

بنده اصرار کردم که پیشنهاد بنده مشابه با پیشنهاد خانم دکتر پارسی نیست جناب آقای رئیس فرمودند که مشابهت و لزومی ندارد که مطرح بشود بنده اصرار کردم که برای بگیرد جواب جناب آقای رئیس در این باره

میکنم که میفرماید اگر باین پیشنهاد رأی بگیریم با آن پیشنهاد قلبی برابر است و خلاف پیشنهاد است که قبلاً تصویب کرده است پیشنهاد بنده مفایر پیشنهاد خانم دکتر پارسی بود چرا رأی گرفته‌اند که مشابه بود پس چرا

گفته شده مفایر است بنده نمیخواهم بگیرم رعایت آیین نامه تشدولی بهرحال اینجا حتی از بنده تسبیح شده است چون پیشنهاد بنده رأی گرفته نشد.

رئیس - با اجازه خانم آقایان بعداً با خود آقای دکتر مین در این مورد صحبت خواهد شد (صحیح است) نظر دیگری نسبت بصورت جلسه نیست؟ آقای مرتضوی

مرتضوی - در اجرائی که بنده در جلسه قبل کرده بودم در مورد استنباطاتی است که با اجازه مقام ریاست اصلاح کرده به بنده تیسری دیدم.

رئیس - اصلاح میشود. آقای مهندس طغانی مهندس طغانی - بنده راجه مستثنی نوشته‌اند در حالی که بنده کتب اجازه کرده بودم.

رئیس - راجع بصورت جلسه نظر دیگری نیست؟ اظهاری ندهد. صورت جلسه قبل تصویب میشود آقای مستندی.

مستندی - چهار برگ شایست نامه از اسفهان رسیده که تقدیم میکنم و تقاضا میکنم رسیده و تیشجه را اعلام بدارند.

رئیس - آقای حکمت بزدی حکمت بزدی - چند نامه رسیده است که تقدیم میکنم.

همملل کیتی مستفر و حکمفرما باشد. (اجتست - اجتست) ۳ - تصویب صورت جلسه

رئیس - آقای دکتر مین راجع بصورت جلسه فرمایند و دانشیده بفرماید.

دکتر مین - بنده ماده ۱۳۸ راجع بصورت جلسه اخطار نظرنامه‌ای دارم ماده ۱۹۸ بن نام میگوید افتتاح جلسات و حفظ ترتیب مذاکرات و اجرائی آیین نامه و حفظ نظم بعهده رئیس مجلس است و بیست و چهارم ۱۴۳

انبطور میگوید «اساسی رأی دهندگان باورقه اعراض موافق با مخالف با منتع بدون اینکه در همان جلسه قرائت شود در صورت مشروع مذاکرات مجلس نیست میشود» و مستثنی از در قسمت آخر ماده ۱۴۴ آیین نامه روشن کرده است خاشمی که بمحل نطق نرود یا برون ولی ورقه ندهند یعنی در جلسه حاضر باشند و با بعد از اعلام رأی از تالار جلسه شروع متنوع محسوب میگردند

ماده ۱۴۴ میگوید «به مجرد اعلام رأی رئیس جلسه حاضر را از رویای که در مجلس نصب است اعلام و بلافاصله از ریای بعمل میآید» در ماده ۱۴۵ میگوید خاشمی که بمحل نطق نرود یا برون ولی ورقه ندهند یا بعد از اعلام رأی یا بلافاصله از تالار جلسه خارج میشوند محسوب میگردند در صورتیکه در جلسه قبل هر کسی پیش از اعلام رأی هم بیرون بوده جزو مستثنی محسوب گردیده است این صحیح نیست (صحیح است) در صورتیکه آیین نامه منظور که عرض کردم آیین نامه در جلسه تصویب یعنی استسان خوانده میشود اینها با اینها موافق میدهند یا

رأی مخالف باورقه سفید با اصلاح هدای آیین اقتضای رأی ندهنده یا استخاصی هستند که خارج میشوند نه اینکه کسی که غائب باشد و در جلسه حضور نداشته باشد اسم او از منتع در رأی بنویسند در جلسه قبل نام او را موقین در جلسه را در هیچ حاشیه ندارد و رأی در صورتیکه در رأی بنویسند بوزنه اینها جزو مستثنی حساب کرده اند این صحیح نیست اخطار بنده با زیربیطق ماده ۱۳۸ آیین نامه است که بنده از این ماده استثناء میکنم و ماده ۱۱۷ از اقرات

رئیس - آقای دکتر رشید زاده - چند نامه از اهالی بهبهان و دکتروزعفرانلو - چند نامه از اهالی بهبهان و آذربایجان رسیده است تقدیم میکنم.

رئیس - آقای موسوی - چهار فقره تکلیت رسیده است که تقدیم میکنم.

رئیس - آقای لغوی -

رئیس - آقای شگشتی است که تقدیم میکنم.

رئیس - آقای نیاکان -

نیاکان - نامه‌ای از بانو توران حسینی بعنوان مقام ریاست رسیده تقدیم میکنم.

رئیس - آقای دکتر رهنوردی -

دکتر رهنوردی - سه عدد فتکلیت تقدیم میکنم کیبوسون عراضی کرده استنداد دارم دستور فرمایید رسیدگی و نتیجه آنرا به بنده اعلام فرمائید.

رئیس - آقای سعید وزیری -

سعید وزیری - چند تکلیت که به بنده از اهالی و زحمان رسیده بود تقدیم کردم هنوز نتیجه‌اش معلوم نیست استنداد دارم رسیدگی فرمائید.

۴ - بیانات قبل از دستور آقای حق شناس - بانو دکتر دولتشاهی - آقایان: دکتر سعید حکمت - دبیجم - فولادوند

رئیس - نظفاهی قبل از دستور را شروع میکنم آقای حق شناس فرمائید.

حق شناس - بسم الله الرحمن الرحیم

با یکب اجازه از مقام ریاست و نمایندگان محترم مجلس شورای ملی خواست شمای بعنوان سبزه گداشت روزنجبات آذربایجان عرض نامه‌ای آذربایجان در آذربادم هژادسیب دوستی و چهارک فاجعه ملی در عین حال که آرزوسایب مینوی بود که در خلا آن حقایق تلخ ووشیرین دردم آمیخته رسر انبام آذربایجان عیب ابرسانی و نیروی جوادبان ایران برانریستی را آشکارساخت (صحیح است) از طرفی دروشن شد که عمودی یلید و فروریامه و خاتن ظاهر آبرای اصلاح کارها و براندختن مفاسد ولی در باطن برای بدست

آذربایجان و جزیره کشور با اعدای نادان فریب خورده دهرامی دسته‌های ماجراجو و آشوب طلب از طرفه اوپاشی واراند ماه آذربایزه چونان کرمه‌های دزخانی بیزار آوردند که همه‌شان بد نظر آن بی‌مردان و دیگر دودید که در مقابل این فاجعه جاگدازد اکثریت ملت با طرفی ایران سرشار از احساسات وطن پرستی با همکاری ارتش جانیاز شاهنشاهی چگونه ویاچه نیرو ووشدی پشتر شاهنشاه محبوب و فداکار ما را یکجته خودکلافی امید خاتنین و اخلاکگران را بر سر آتان فرورینت (صحیح است) همه دیدیم وجدان بی‌دردهای ملت ایران مخصوصاً طبقه شریف و زحمتکش کارگران شاهدوست ومیهن پرست در زیر پرچم سه رنگ با چه عجبانی بتلاطم آذربادمشده با عواضرا باچه قدرتی بیکباره از ساحل مقدس میهن برانداخت (صحیح است) این آزمایش سخت و مهیب کافی بود که (احسنت) نامندگان محترم قاطبه ملت ایران آذربایزه سال پیش در چنین روزی ارتش دلیر و قهرمان ایران ، ارتش نیرومند و جانیازی که فاجعانی در راه شاموملکنت شامرفقمستی میباشد (صحیح است) قربان شاهنشاه عزیز و ییادزدیوسی آذربایجان روان شدوشوش بدوش برادران آذربایجان ای خطه گرامی را از وجود خیاستکاران یاکه و منزه نمودند (صحیح است) اگر فداکارهای سربازان لشعشور ایران و فداکارهای آذربایجانیهای غیور نبود امیر مبارزات و اوزجان کشمکشهای جوانان وطن پرست آذربایجانی در میمان نبود اگر خون گرم و کلگون افسران و دروچه دلاوران سربازانی کسود که با اعدای یاد کرده موموند بردمان آذربایجان میزیخت و بالانتر از همه اگر ایزده خلل یابندیس شاهنشاه گران ما نبود امروز نتنها از آذربایجان نابوشانی نبود لیدیدم کنش تلخ ووشود و خورشای خاتنین بدو اعا میرسد که قسمت مهیسی از مملکت دشمنوشو حویوش خاتن کرد (صحیح است) (احسنت) آذربایجنی در طرفه بارش میزیخت و در قذنی بنیگواست در مقابل میل خروشان و احساسات ملی ارتش و مسردم ایستادگی کند (صحیح است) .

آذربایزه و سیب وویست و پنج که هیجده سال از این ماجرای بزرگ تاریخی میگذرد جفا جفایان فداکارهای ارتش دلیر خود را جشن میگردد نداشت و مسردم ایران بروج مبدان قیدن مبارز و افسران و دروچه دانا و سربازان ز مردمیکه با نثار خون خود از اسدحلال و نابودی عزیزترین نطقه ایران جلو گیری نمودند درود فرستاده را عالتیرین احساسات خود را با اوج بیات آنک تقدیم میدارند (صحیح است - احسنت) در آرزوی های خطرناک شاهنشاه عظیم الشان در مقابل پاره‌های پشیمانوات فرمودند حاضرین از سلبت کناره گیری کسم ولی اقدامی بفرم کشور ننمایم (صحیح است) یوادرد جای دیگر فرمودند نخست بر یدمیشود ولی چنین فرمان خیانت آمیزی را امضا نکنیم (صحیح است) این فرمایشات شاهانه چون کبیهه‌ای زبرین دلوش شیرد فرمودند آذربایجان وهیچین کار گران شاهنشاه میهن پرست ایران که از طوقافهائی نظیر سیستوبک آذربایزه سرینند و سرفراز بیرون آمدند انقیشتیست (صحیح است) اسدوهوازه آماده‌اند که آخرین قطره خون خود را در راه اجرای منویات شاهنشاه عظیم الشان و خاتن سلطنت پهلوی بدهند ایران عزیز پیشتر از این وقت (احسنت) بنده بقیه وقت خود را بخدمت دکترو دولتشاهی میدهم (احسنت).

رئیس - خانم دکترو دولتشاهی.

بانو دکترو دولتشاهی - جناب آقای رئیس محترم ان سز زیباتان جامع و جالب جناب آقای رئیس بنسابت روزخوق بشر اجازه میگویم شنوان یک فرد مهرورث دیده و بیخوفی رسیده بنسابت ایران روزی بزرگ صحت کسم (احسنت) در ۱۶ قبل از بدو چنین روزی روز ۱۹ آذر دهم رسامیر مجمع عمومی سازمان ملل متحددر کاخ شایو در پاریس اعلامیه جهانی حقوق بشر را تصویب کرد . این اعلامیه که آنرا یکی از برجسته ترین اروضات فکری بشری شمدن آرزو دینتم دانسته اند نتیجه کار دو ساله کیبوسون بود که در آذر سنه ۱۹۴۷ رسماً تحت ریاست خانم التانوریزورت بنام کیبوسون حقوق بشر تشکیل

شده بود مقدمات تشکیل کیبوسون در سال ۱۹۴۶ تهیه شده بود پس از آنکه دروقعه منشور ملل متحد تکلیف شناس بحیثیت وارثش شخصیت انسانی و نسای حقوق بین مرد و زن وین ملها و ایمن بشخوق اساسی بشر شده بود اعلامیه حقوق بشر که بر اساس منشور ملل متحد تهیه شد بطور مشروح حقوق اساسی افرادشرا بدون تمایز از حیث نژاد رنگه جنس زبان ، مذهب ، عقیده ، ملیت ، وضع اجتماعی ، ثروت ، ولایت یا هر موقعیت دیگر در ۳۴ ماده بایک مقدمه تعیین روشن کرد مجمع عمومی سازمان ملل روز تصویب اعلامیه را روز حقوق بشر اعلام کرد ولی اعضای سازمان تصیم گرفتند که در کشورهای خود برای بزرگداشت و شناساندن این روز بوعلاوه اقدامات لازم ایسانند و همچنین مجمع عمومی بکتورهای عنوخود توصیه نموده میگرد که در کیشرف دهه‌های حقوق بشر و تحقق بشخیدن معاد مواد آن بدینسان بنموزند آنرا تاریخ با بنظر مفروضات اختصاصی سازمان ملل در کیبوسونهای مربوطه آن اعلامیه‌ها و مقوله‌ها بنام و بنوعی امضای میندی را بر سرایشرف بسوی هدف عالی این اعلامیه تهیه نمودند که بسیاری از کوردها بیاکتر آنها منخو شند اند از جمله اعلامیه حقوق کوردها اعلامیه منع تبعیذات آذربایجنی در آذربایجن و اعلامیه و اشتغال و حیانت از آزادی اخبار و اطلاعات مبارزه با برادری و معاملات مشابه آن منع کار اجباری ، حق تعیین سرنوشت و استقلال ، منع میجازات کشتارهای دسته جمعی رسیدگی بوضع باشندگان حقوق سیاسی زنان ، حمایت معاداریک شایو کوردها که مرروز در قبل کار کلام ارتش حقوق آموزش و پرورش مساوی بوشن در قوانین خانواده ، حد اقل سن ازدواج و ثبت ازدواج و رعایت در ازدواج از آن گذشته با تشکیل سیدانهای متعلقه‌های و برستان کار شناساندن اودن بورس‌های مطالعاتی با سیرتف مرام حقوق بشر در کشورها کمک کرده ومیکنند یکی بدیده‌های جسته کیبوسون حقوق بشر تشکیل کیبوسون وضع نرسازمان ملل است که در همان سال ۱۹۴۶ بوجود آمده بموازات آن کیبوسون یکی از کیبوسونهای شورای اجتماعی و اقتصادی سازمان میبانشده بود ملل ۱۸ سال

قبالت خود خدمات برجسته‌ای برای ایالات و وضو مقام زن در دنیا و تحکیم موقیبت او در بسیاری از کشورها بوده است. بطور مثال در زمان امضای منشور ملت‌مدفقط در صف کنشورهاى آزادبازیان از حقوق سیاسى بر خوردار بودند و سورتیکه نا کنون متجاوز از ۶۰ کشور دیگر این حقوق را بزبان داده اند و در حال حاضر فقط تعداد معدودی از کشورهایند که زنان آنها هنوز از حقوق سیاسى محروم هستند. گذشته از حقوق سیاسى کبسیون وضع نر در سنه ۱۸- سال قبالت خود مقابله نامها و توصیه نامه هاى مفیدی برای بهبود وضع اجتماعى و اقتصادى و تربیى و حرفه‌ی زنان و برابى موقیبت زن در خانواده بخصوص از لحاظ حق تربیت و حفاظت فرزند و تأمین درخواه‌میهنه کرده است. تا آنجا که نسبتاً برای درجوامع کنشورهاى بی‌سازمان ناموه شده است و در بسیاری از کنشورها هم برابى این توصیه نامه ها تغییرات اساسى در قوانین داخلی داده شده است.

یكى از مواردیکه اکنون متبادر بذهن است در کشور دوست و هم کیش و همکار ما با پاکستان است که در ۴ سال قبل قوانین جهت تحکیم وضع خانواده و برابى عدالت در آن تأمین وضع زن و رفاه کودکان وضع تصویب گشت در کشور ما خوبنشینان به‌اشناند تاربخى و تعالیم متعین در گذشته بی‌بسته مشعل سادات افروخته بوده اشناند. شاشنهان ایران باستان با آزاد کردن اسرای جنگه تأمین باه‌دلقه باقى امده آئین داد کشتارى را مرعى میداشته اند، تعالیم برجسته مذهب اسلام کلبه مسلمین را براد دانسته وزن مرد را در مقابل طاقت دینى واجتماعى مساوى قرار داده و اصولا نطیقات شایسته و عالی‌المری در حفظ حرمت و حیثیتش برابى تأمین اجتماعى اوسودر صوره و ابرار شریک و همکار مرد قرار داده است.

باستاندای سن تاربخى و تعالیم عالیله مذهب دینى که پدر مهربان و دهری عاقلید ملت ایران که قرب دو سال پیش پرچم انقلاب همه جا بیه‌ایرا در کشور باهتر از در آوردند (صحیح است) با تثبیت موقیبت سیاسى و

بیش‌روم (احسن) سنشاًمیوستام از زمانیدگان محترمى که هر کدام چند دقیقه‌ای از وقت خودشانرا به بنده عطا فرمودند که بتوانم اعلامیه حقوق بشرى صحت کتب و همچنین ابزاع محترم ریاست مجلس شوراى ملی تشکر کنم (احسن).

ولیس - آقای دکتر سعید حکمت :
دکتر سعید حکمت - فرارزیتبیهائیکه حاکی از حق و نظر و شکست و ناامی و کافر والى است تاریخ ملل را بوجود می‌آورد .

حواذی که در طی قرون نمنادى در مسیر تاریخ کشور ما رخ داده و نشانه مهبى دوستى مردم غیرموردشان مقتدایان سرزین است و تاریخ بسا عظمت کشور ما را تشکیل میدهد که پیرزدهایش چون ستاره درخشانى بر نازک‌ای تاریخ می‌درخشد و شکستهای آئینه‌تربى است که هزاران منى را درخود مکتوم نموده است به طوریکه بدون اغراق میتوان گفت تاریخ کشور ما شامل فصل زرگى از تاریخ جهانست (صحیح است).

نظری به تاریخ طولانى و پراختار ما نشان میدهد که نسل کذوبى ایران وارد چرخ عظمت و اقتدارى است ما متكى به گذشته‌های هشتم که تاریخ ما را به سورتى برجسته با تمام مضنات و مشغولات آن در تاریخ ملل درخشان ساخته است. سرتى شوق و قعدانى از کسانیکه در راه استقلال و عظمت مینشانند فکارى نمودند روزهای مینى در تاریخ بر ملتى شایخ و ممتاز گردیدند (صحیح است).

دانشندان حقوق بین‌المللى عمومى و کهنى ملت را تعریف می‌کردند میگفتند ملت جاشنى است که دارای نژاد مشترک باشد عمدهى متفق بودند جاشنى است که دارای مذهب مشترک باشد و آخرین تریبى که درباره کلمه ملت قبول عامه بوده اینست که ملت اینشان قوم و جاشنى است که دارای سابقه و اخلاق و آمال مشترک باشد به هر آن میثوان احرار که شاید کشر ملتى بتواند پیدا کرد که کنامه‌هرى دارای آمال و آزوهاى مشترکى

مانند ایران باشد (صحیح است).
 نمایندگان محترم استنمار دارند که دوران شاهنشاهی خمائنى و ساسانى در ایران چند آتشکده وجود داشت آتشکده دهقان ، آتشکده اشترى و آتشکده شاهنشاهی که هم‌مشرین آتشکده‌های دوران خمائنى و ساسانى بوده است این آتشکده علاوه بر این که هرگز تعلیمات دینى شاهنشاهی بوسه‌مى در زخات و رفتار و جواهرات سلطنتى تزیی بود است این آتشکده امروز درول آذربایجان موجود بود اسم تهنتمیلیمان مشهور است درونجاسل اخیر هم یک هیئت بین‌المللى حقارى در آنجا مشغول کار بودند و آثار بسیار زیبىقت قبل از زمان مازمهبیدار کهراند که در مرقع خود کمک مهمی به تاریخ باستانى ایران خواهد کرد (صحیح است).

بعد از حمله مغول، شاهنشاهی جدید ایران بوسله یکی از دودمان‌های امپراطور بزرگ آذربایجان یعنی دودمان صفویه پایه‌گذاری شد سپس مشروطیت ایران با قسم قانونی که در دوره دما ایجاد شد که بنیان‌گذاری قسمت‌هاى از فکرهاى و مباحده‌های آن بوسله فرزندان آذربایجان انجام گرفت (صحیح است) اینها دلالت قاطعی است که در تمام تاریخ گذشته آذربایجان بر ایران هدف مشترکى ملل ایرانى مثل تشکیل سلطنت صفوی و اخذ مشروطیت در ایران جاشنى نموده و با سایر مردان ایرانی همیشه هم‌آرزوهاى کبوده و همفکرتز داشته است (صحیح است) اینها سبب پیرومى روزى در زمینى کذب که در جوانى خود در صفات این تیتیم‌میدرخشدا فروروز ۲۱ آذر و آذربایجان است روزى است که ملت نجیب ایران و اهالى زنجیره‌هاى آذربایجان تصمیم‌نهمى غرمندانه شاهنشاه بزرگه خود دشمنان کبوراى خود نشانید و آذربایجان عزیز را که میخانه برستان چون غمسه لیدیه بلینده بوسله دوباره به آغوش مین بر کرد و دایده (صحیح است) بوسه دهنجیبران ثابت کرد که ایرانیان سرتبیت قسمنى از خاک و منش مانند آذربایجان عزیز در زین نوزاد جاشن برقرار گردید (صحیح است) همه‌هاى بیاد چنین روزى در پایتخت و در تمام کشور

بنیاد ارواح شهدای ۲۱ آذر که برای نجات آذربایجان کوشیده و جان فدا کرده‌اند جشن میگیرند (صحیح - است) .

بنده با اجازه نمایندگان محترم به میمنت چنین روزی میخواهم از بنایان مشروطیت ایران تجلیل نامی احساسات منی‌شایه ای که در قلب آذربایجان آذربایجانیها میهن پرست برخاسته است بهتر نمایان گردد بمانند پشت این تریبون که همواره امکان هدیده ندای حق طلبانه ملت ایران است با این پیروزی عظیمه جابجایی که در راه نبرد به هدف مقدس مشروطیت و آزادی نتایج کرده‌اند نیز در فرستادو یا یادآوری این حوادث و تجلیل از مردان سلطنتوری که در راه پیروزی و استقلال همین کاپهر مبارزان و جان باختند روح آنان را شاد و خرم ساخت این تریبونی میهنی ما و حکم خشناسی و سیاستگذاری ما است این شاد روز بزرگترین منت‌علی است (صحیح است).

من از ذکر جزئیات تاریخ صدر مشروطیت و روز بزرگ تاریخ ایران که نمایندگان محترم در برج‌زبان آن واقف باشند سخن نگویم فقط من باب یادآوری از خدمات و فدکاریهای مجاهدین صدر مشروطیت ایران بخصوص ستارخان و دارملی و باقرخان سالار ملای و مرحوم قنبد شیدت نفع الاسلام را من باب نمونه نام بردم بموجب سخن روز میرزاخان بهرحال ما روز ۲۱ آذر است که شانه‌های از همان آرزوهای مشترک مردم ایران است و آن نجات ایران از زیر یوغ هر گونه تسلط و هر گونه تجلوت است جشن میگیریم روز ۲۱ آذر بکروز ملی ایران - ما بشمار میرود (صحیح است) مطالعه تاریخ برای نسل آینده ثابت خواهد کرد که آنچه خدمتی برای محافظت ملتک از خود نشاندان داده‌اند ما را یافته آذربایجان است جزو تاریخ ملت ما شده است این استفاده را میکتیب که ملت ایران همیشه و همواره باید با جشنان باز و بیدار مراقب سیاستهای خارجی و مسائل خانانهای گوناگون باشد این هویشاری و بیداری ملت ایران منت محکم منی بهر باو که و باو هر سرائی چترقی و چغمری وجه آمانی است چه از نفاقی است (صحیح است) .

مردم آذربایجان در مقابل تمام این خطرات و تمام این مخفای که در دوران حکومت پیکاله خانانان مملکت متحمل شده این تجربه را به دست آورده‌اند که هیچوقت گول این قبیل حرفها و این دسائس را نخورده و نتوانند خورد بنده خودم را موقوف میدانم بعنوان يك آذربایجانی زکی که مردم شریف ایران که در رأس آنها شخص اول ملتک فراموش نشده و برای نجات آذربایجان فدای خود کرده‌اند همیشه تفکر و سیاستگذاری کنم این گفتگو افرق آمیز نیست بنده شنیدم شانه‌ها فرموده اندومی سر من را فقیه آذربایجان سفید کرد و واقعیت همانست البته فقیه آذربایجان یعنی زرم‌محمد کردن يك فقه‌های ایران بر می‌دهد سخت تا قوا تحمل ناپذیر بود است و برای هر فردی جانی ثابت و ناسف میگردید و برای تمام مردم آذربایجان که بملیت خودشان متبازند این واقعه بلیغ و غیر قابل تحمل بود (صحیح است).

بازی در آذر ماه ۱۳۴۴ نیروی اهرمینی و شیطانی زاده که آذرماه و ایران خطه زرخیز آذربایجان مورد ناخوشندگی و خصیانه قرار داده و میخوانند بآنروز آدم کشی و کشت و کشتار نور آزادی ایران باستان را خاموش نمایند تکر اهرمینی و خیالات خبیثه آسمان مانع درک روح پاک و میهن پرست افراد آذربایجان بود البته آنها حق داشتند چون شیطان مغرور بدی و خبت و نفرت بود و این اشخاص با روح پیدایشان برای آذربایجان و آذربایجانی‌روهای تاریک و سولطانی را خواستار بودند و میخواستند آذربایجانی برده و بنده روز و قلدری باشند چه توهم چچا و چه خیالیانی است و دمی آنها ازتمله های فرزان آشتیانی مقدس عشق میهن پرستی و شهادتین این مرد و بوم ما شده یعنی ایوایه سربان اهروری غافل بودند اینها نمیتوانستند و سوا نمیتوانستند بهیمنه که آذربایجانی و عسوم افراد ایرانی که دراصل نسطاف ایران زندگی میکنند قلبشان برای ایران میطیله و در قلوب پاک و پیرودشان ستملایی روشن برای ایران عزیز برافروخته است (صحیح است) آذربایجان ۳۱۰ روزها ستمش را از سر گرفته است و روز ساعت زبر و سخت

و زبور ظلم و قلدری زندگی میکرد و هر چند یکسال در زندگی ممل لفظهای بی‌شعور نیست ولی ما سائکین آذربایجان بلکه برای عیوم ملت ایران فرها صاحب‌میهن دیباور امید و نیروی از زمان و اطمینان بیهن پرستی و شادوستی امیدوار بنجامت‌هستان به دست‌نورانی‌شانه‌ها دلروز و علاقتند بودند (صحیح است) در این مدت یادشاه جوان را رهبر خرمند ماسا ساعت و هر فقیه در فکر هم‌میزبان آذربایجانی بودند و بالاخره با تدابیر عالی‌هشانه‌ها و علاقه و فدکاری شبانه روزی ارتش دلیر و فدکاریار این ده‌ساله بگر نجات آذربایجان بودند بافراسیدن روز ۲۱ آذرماه ۱۳۴۵ آذربایجان بلاذیمه با اطمینان و ایمنی به‌شانه‌ها و فدکاری ارتش برافزاندن اجاب و وزردن خارج قیام نموده و روشدوشی و درود ارتش به آذربایجان خود ملت دشمنان را بسازی اعلاشن رسانیده و باوضا مسلط شدند (صحیح است) بالاخره از سرهای کشتی‌ها در ایران از بین رفت و بخارج از مرزهای کوشی‌ها درآوردند آذربایجانی و آذربایجان همیشه در مقابل مراهب فدکاری شانه‌ها علی‌قصد و نجات‌دهنده با نظارت مراتب سیاسی‌کاری و بی‌خفتنای برافزایند (صحیح است) آذربایجان خفتنای در مقابل فدکاریان و ازجان کشتنای که با شاترخون یک‌دسته و قایل هم‌بازرگان کلک‌کوشانه‌ها و وریشه با هم مقصد درختان گوناگون ناهای نوین میهن پرستی و شادوستی را سرباب کرده‌اند در سر تقویم آرزو و ویروان پاک‌ها درود میفرستند و نام جاودانی آنها در سراسر شهادی آزادی ایران ثبت شده است آذربایجان آذربایجانی زحمات و فدکاریهای عسوم کنگداریان لشکری و کسوری و بزرگ که کوچک و همه و همدا که در اهرای ابرام شانه‌ها در این راه توفیق خدمت حاصل کرده‌اند باشان بیده احترام می‌نگردند (صحیح است) آشتی در خانم امیودام با خواست خندان بزرگ کدوگر از این وقایع در تاریخ ایران در همبیک از اقصی نقاط این مرز و بوم چنین پیش آمدند و نداه و ملت ایران بی‌شوند همیشه بطریق سعادت و رفاه

و ملامت و جهری و شاهنشاه گناه‌های بلند برای برافزاندن ۲۱ آذر را همیشه با جلال و شکوه بیشتری برگذار نماید (احسن است).

رئیس - آقای دهیوم

دهیوم - مولود محمود امام سوم حضرت حسین علیه‌السلام را بیستینان خصوص بمله عز برای این نمایندگان محترم مجلس که نمایندگان ملت هستند تبریک عرض چشم مسلمین جهان تبریک عرض میکنم روز بزرگ و باوقی که امروز بایده‌ان اشاره بدهم روز تاریخی که در ایران باقی خود رسیده بازمثلت ایران به نمانند که محترم تبریک عرض میکنم همین سعادت افرادی که تأمین صلح جهانی میاهدت و فدکاری مینمایند خواستار ب تبریک عرض نموده موقت آنها را از درگاه خداوندی خواستارم (احسن است) نمایندگان محترم میدانند که من شیوه سخنرانی و نطق کردن را در تعدادم (احسن است) روز ۲۱ آذر وادارم کرده چند دقیقه ای در پشت این تریبون وقت عزیز آقایان را مشغول تمام روز تاریخی ۲۱ آذری برای مردم ایران بخصوص آذربایجان روز فوق‌العاده مبارکی است (صحیح است) نمایندگان محترم مطالبی که در این جا بر سر شواهد رسیده مطالبی است که با چشم خود دیدم یعنی درایت است دروایت بی‌شکایت باید توجه بیشتری فرمایند چنانکه عرض کردم خود شاهد و ناظر مطالبی بودم که بمرس نمایندگان محترم خواهد رسید شنیدنی که بوماندیدن با چشم خود یکسال تمام شاهد و ناظر جنایات و خصیانت یکصده افراد بدنام فراموشی افراد بی‌خبر از خود بودام (صحیح است) قبل از آنکه وارد مجلس و شرح جنایات آنها را بگویم بی‌ورد نمیدانم کفایت روی کار آمدن حکومت بنده روزی و همین علت ازین رفتن این حکومت است ابرش نمایندگان محترم بر این میکتیب نمایندگان محترم هم بی‌فایده باشند که با باندنجر این حکومتی کارهای و بعضی از این رفتن (مهندسین زندگی حکومت پوشالی

بود باید تاریخ کشور خودمان چون پیشتر بکنیم باید تاریخ بود را دقیقاً مطالعه کنیم مثلث که از تاریخ خود به غیر باشد آن ملذذ جبار شکلات و موانع خودهدود تاریخ زمانه عبرت است اگر ما تاریخ کشتگان را بخوانیم و بخندیم که یادداشتان ایران و افراط و تفریط پرست سابقین مملکت نموده اند بدینهم و همچنین چنانهایی که از طرف افراد رعایا ناپاک باستانی مملکتشده بنشانیست درزندگی خودمان ترقی و ترقیبیشتر میخوانیم هر چه (صحیح است) باید تاریخ و جغرافیای مملکت خودمان را بهتر بدینام بدینام در گذشته کی ها خدمت کرده اند و کی خاهاست کرده اند (احسن) باید بدینام حدود و تقویر کشورها از کجای کجاست باید اینها را بدینام باید دوست و دشمن مملکت خودمان دوست و دشمن خودمان (ایشانمجلس) (صحیح است) اگر ما هر روز به این موضوع بپردازیم هر چه کرده ایم باید دوست و دشمن مملکت را بشناسیم (صحیح است) اگر تاریخ و جغرافیای بدینام اگر مطالعه دقیق بشیر و جغرافیای کشور خودمان کنیم کشور ما بر زمینهاست چه میشناسیم که ملت ایران ملتشده ایران این مملکت چه دشمنانی کرده است و حالا بدینام هر سرهنکه نامش چه جازایه و چه فضولیهای میکند اگر تاریخ و جغرافیای تقویر بطور عظمت کشور خودمان را درک میکنیم باید تاریخ گذشته را مطالعه کنیم از مطلب دور نشویم قرار شد بر سر نمایندگان برنام چه طرز حکومت بیوری روی کار آرد و دقیقاً کشورشون سرناسر کشور ایران و آذربایجان را اشغال کردند یک عده ماجراجو یک عده فلسد دوست یک عده افراد معلوم الحال از فرصت سوء استفاده کرده بهائیکه کشور اجنبی شروع کردند در آذربایجان مطالبی در خلاف حق و حقیقت اشعار دادند یک عده مردم سیواد و زجر دیده و زجر کشیدند بپور خود جمع کردند و به آنها مطالبی گفتند ظاهر آن خیلی خوب ولی باطناً آلوده بفساد درعین حال از شرف دولتهای گذشته دولت وقت سوء استفاده کردند و از ظلم و فشار دولتهای گذشته مطالبی گفتند از اجحافهاییکه در دولتهای گذشته در حق ملت شریف ایران و آذربایجان شده بود

مطالبی گفتند (روحانی - از وضع و رفتار بعضی مأمورین دولت هم سوء استفاده کردند) از وضع بعضی مأمورین ناپلین هم سوء استفاده کردند در مجالس و محافل در کوچه و بازار در هر جا و هر جا سخنرانیهای علیه دولت وقت نمودند در نتیجه سیح ۲۹ آذر ۲۴ چه روز دوم جمع شومی برای مردم آذربایجان بود (صحیح است) این روز فوق العاده شوم است (صحیح است) روز ۲۱ آذر ۲۴ با ملک یک عده فدائیان و مهاجرین بی خبر از خدا آذربایجان را اشغال کردند مردم وطن پرست و شاد دوست چشم باز کردند خوشان را بسیر یک عده دزد و ناپاک دیدند (صحیح است) وقتی که این افراد حکومت را بدست گرفتند بشمار وعدههایی که داده بودند پشت پا زدند ظلم و تعدی در ناسر آذربایجان نشان دادند چنانهایی کردند قتل و کشتارهای بی رویه هر چه کردند بر خلاف آن عمل کردند میگفتند چرا بدعات قندوشکی نمیدهد چای و چهلوازی نمیدهد چرا دراستانداری بروی مردم باز نیست چرا رئیس شهرها را نینمود دید ظاهر آن مطالبی حق است وقتی که روی آفرامند قندوشکی شریفین ما را هم با بازار آزاد به قیمت آفراد و ختنوبه دهانی هاهم قندوشکی ندانند به کارگر شریف کشور ما وعده اتوسمیل وعده آفرامان داده بودند ولی از حقوق و مزایای کارگرزحمتکش سوء استفاده نمودند دراستانداری را بروی مردم بستند که سهل است بیشههای اتوسمیل خا خوشان برده کشیدند خلاصه هر چه گفتند بودند پشت پا زدند چه جنایتهایی کردند که جوانهایی رشید و وطن پرست مارا توجیه بپای برستی فاجع ترین وجهی گفتند (صحیح است) چه فرزندان را پیش هم مادران شان زیر باران نمودند چه فرزندان رشید را در مقابل چشم پدرش اقتصد خوشان یا فحیح حریف حالی گفتند. نمایندگان مستحرم: عرض کردم روایت میگویم دربارت عرش میگویم هر چه آلهای کشته میشدند چه بود جرم آنها حب شادوب وطن خا شناسی وطن پرستی بود هر شب و هر روز مردان رشید آذربایجان را درو رو خاها سیر میبردند (صحیح است) اگر روز بودار داشته همان عدهای که آفرامان سراسر آستانها

وعده داده قالو با ولنا من بشتا من هر سقدنا هفاما بعد الرحمن و صدق الرحمن آن روز خواهیم بپدید کشف افراد رشید با المرحومانی از قهرای خورشان سرنشدند استانداری ایستادند گفتنهای گلگون با گفتنهای رنگارنگ آلهای را که در پشت دروازه سربیدند دادند دستنحوئی زارستان بولایه نام من جادو زمان ما مردم جادو نامز خواهرم جادو نامز نیم را برای گفتنهای آلهاماد همان گفتنهای که روز بعد با گفتنهای گلگون حساب خواهند داد حساب آنها سرحون پرستی است حساب آنها این بوده است که در بخت باک خوشان به یاد شاه خرمنده و وطن پرست خوشان علاقه داشتند (احسن) در قلب آنها حب وطن و اینکده آذربایجان جزء لاینفک ایران است از آنها فرار نکنند، خاطرم این آید که روزی که کلاشتری یک از اشغال نمودند اولین سرازوی نمودند نمود آذربایجان بر علیه این حکومت قیام کرد (احسن) کلاشتری را اشغال کرد از معاون کلاشتری استتطاق نمود یک مبلغ بزرگی در آنجا بود برسد این مردم چه با کمال و قناعت با کمال بی رحمی می گفت وقتی از استتطاق میکردیم و حقایق را بنا نیکبخت ما از دولت و دو کوشی آنها را بدبداو با بنا میخام میگویم محالدم میخواند حالا ایرانی میخواهد که بداند جرم آنها چه بود جرم این بیچاره های این وطن پرست مردم جرم آنها این بود که شاه دوست بودند جرم آنها این بود که نماز می خواندند و همیشه در راههای خود خارها حاضر و ناظر میماندند.

ولیس - خوب وقت جنابمائی تمام شد.

دوهم - آقای زحمتا فرد از وقت خوشان به بنده میبندد.

زحمتا فرد - نام و قلم را تقدیم میکنم.

دوهم - مطلباً کوتاه کنم، این فبیاح و ارسن قلم بعدی رسید که کسب و حوصله شاخته امیران و مردم شعور آذربایجان سربیدند مادر وطن روز ناله میکرد که سر امینخواه نامزتم چند کشته شدی آذربایجان را از ایران جدا کن روز ۲۱ آذر ۲۵ ناله و صدای مادر وطن بگوشی شاخته امیران رسید فرمان داد اسرار رشید

سربازان جانیان طرف آذربایجان حرکت کنند و نگذارند سر مادر ایران را جدا کنند آذربایجان جزء لاینفک ایران است (صحیح است) عزمای بی سربستی سرتیب هاشمی آن افراط و تفریط و رشید آذربایجان با یک عده افراطان رشید دیگر تیسار سر لشکر هامونی که حالا اینجا نیستند تیسار سیهید کیا تیسار سیهید و زهرام تیسار سرتیب صفائی - صفائی خلی قداقاری کردند صفائی ها را در میوه سربیدند افراطان دیگر که امروز اسمی آنها را رافروشی کرده ام که بر سر نمایندگان برسانم بظرف آذربایجان حمله کردند مردان رشید آذربایجان وقتی که فرمان شاخته را شنیدند وقتی که دیدند که منویسات یادته ایران این است که با همت آخین خوشان دهن ناپاکان را خرد کنند سیح ۲۸ که آذربایجان و آذربایجان بدست امیران تیره و تار نمایان شد مردم با همتهای آخنین دهن ناپاک لیکنان را خسر کردند آذربایجان مهشیران را از وجود عناصر ناپاک پاک نمودند آذربایجان این روزها در تاریخی روزی ولی خود میدانند و به نمایندگان ملت بخصوص به نمایندگان زجر کشیدند آذربایجان (دکتر رهنوردی - همه جای زجر کشیدند) ایران را که خدمت بزرگی در بر گردانند آذربایجان کردند از در خدا خواندی خواستار (احسن) امیدوارم انتظام شد که همچو روزهای بدی خدابخت ایران نشان ندهند مستحکم (احسن).

ولیس آقای فولادوند - بنام خداوند بخشنده مهربان. بنده شخصاً اینقدر تحت تأثیر موهبتان عزیز آذربایجانی و سخنان کرم پوز دل بر خاسته امیران را فراموش نمیکنم با تمام آفتابیر کرامت و فکر و لگنتی زدر اعظمی روزی رخ داد استمدا میکم بزرگوار می خوشان به بخشنده ولی هر چه عرض کنم از سبب قلب است. ندیکه که جوادیندی و زمر بغای مردمی بسر مخصوصی است تکیه گاه و رمز بغای امیران بشهادت تاریخ ما ستون فولادین شاخته امیران مقدس است ولی:

شد مبدل آب این جو چند بار

عکس شاه و عکس اختر برقرار

(احسنت - آفرین) امروز عالی‌ترین نمونه یادبود

و یاد آوری ناسیونالیسم مثبت شاه و ملت است (صحیح

است) پس فردا که تعطیل عمومی است پس فردا که روز

یادبود ۲۱ آذر و آزادی آذربایجان است بیایان امروز

در مجلس شورای ملی ایران تجلیل و تقدیس می‌شودند

امروز می‌خواهیم با اجازه مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

و خاندانهای محترم و نمایندگان محترم مجلس شورای ملی

ایران به چند اصل اشاره بکنم که برای ما ایرانیان

حیاتی است و وجای اینگونه سخنان هم‌روز است امیدوار

است که وقت محدود بنده اجازه ادای کلام را بدهد یکی

اصل بزرگان ابدی است و وقتی عرش می‌کند بزرگان این

خود منم بسیار ژرفی دارد و آذربایجان خود بخود در

این کلمه وجود آمدن کلمه آذربایجان خود بسزای دارد

(صحیح است) و چون آذربایجان مهد زرتشت است زرتشت

شاید اولین پیامبری باشد که به یگانگی وجود خداوند

پی برده است و این افتخار ما ایرانیان است (صحیح است)

که به عبادت ذات خداوندی پی برده‌اند میگویند افضل

اللقدم ابراهیم عیسی و موسی و حضرت رسول صلوات

علیه و آله تمام خودین هستند و این زرتشتی زرتشت

آذربایجان هم بود و او به بزرگان پی برده ذات فریر

اهرمین پی برده این مطلب ازین ما نه ازین حیایان

بناستی درودمان شاید بارماری اغراض و مقاصد بنخواهد

باشد ازین سرزوی این خودیش بگشاند ولی خودیش

هیچوقت پوشیده نمی‌ماند و این سلامت می‌خواهد شاهنشاه

و سیلاست ملت ایران نخواستیم گذاشت حقایق را بپوشاند.

دوم اصل قدس شاهنشاهی ۳۰۰۰ ساله ایران است

و همانطوریکه ملاحظه می‌فرمائید بزرگان پاک که دوازده

پانصد سال الهتایین قسمت شده است به این است که نفعها ما

ایرانیان بلکه منتشین خارجی روی آن سنجیده می‌کنند

۳۰۰۰ سال است که شاهنشاهی ایران را برقرار فرموده است و

در دل عقابان بزرگای خود محفوظ و مصون داشته است و

یاری خداوند توانا و بزرگان پاک قربانهاست قربان این

شاهنشاهی برقرار خواهد بود (الله‌اشاء) سوم - اصل ملی

و ملیت ایرانی یعنی اصل بقایا ماست مایه این اصل بسیار

تکیه کرده ایم و به این اصل بسیار تکیه خواهد کرد بزرگان

ایران این حققت را در گشته ها و در نوشته ها و در آثار

خودشان بنویسند متمسک کرده اند یکی از بزرگان نامدار

ایران مولانا جلال‌الدین رومی مصنف و مؤلف متنی

می‌فرماید که قرآنی را که پیغمبر خداوند آورد و احکام آن

را به سر زمین ماها و بارشما نرسد خدا ما با تمام زشت و

احترام و قدس پذیرفته ام اجازه ندادیم بر علیه ما یا

بر علیه اسلام و احترام اسلامی آن گنبد که عرض

جاهل و معقد سوء استفاده کنند و می‌فرمایند در یک کلام

ناریخی ما زقران معز را بر داشتیم

یوست را به پهران بگذاشتیم

اینجا اشاره بسیار بارزتری است به اصل بقای

ملت ایران در اینجا در کلام نوشته ام این دو نوشته

کلام را همین‌طور روی دوستانه از روی نوشته

میخوانم برای یاد آوری حافظه نه تنها این بلکه بارقه

غضای و مشق را داشتیم که هر قوم مهاجمی هر چه با

خود آورد خوش را برداشتیم و بدش را باخوشی بیرون

راندیم و ستیزه کشیم خوشی را هم هنم کشیدیم بیرون

اقوامی که در ایران هستند بهر زبان صحبت کنند زبان

و ملیت ایرانی است (صحیح است) پی برده اند به سلطنت ایران

و پی برده اند به بزرگی منوی که زایشه آبیوهوای ایران

سرزمین است تاریخ و این سرزمین تاریخ باستان و این مشعل

بشر خودین است هر کدام از من می‌خواهد همین بزرگان گویست

امروز ما است در جهت فراندن شاهنشاهی بزرگان کبار ایران

فناکاری آذربایجان و فناکاری ارتش شاهنشاهی ایران.

امروز ما کرده آمدیم که تجلیل از این روز بزرگ تاریخی

بکنیم و یادش بکنیم از آن ایام تاریک متأسفانه شاهدیم

چزه نویسی خلقت و اوامر الهی است خود می‌بخشند گشت

ایران کردیم از فراموشی بر سمنان تاریخ می‌باشدند گشت

برای آهنگی که در کشت نکرده اند یا بدشان نیست یا

غیر مستقیم تر ک کرده اند قدری فراموش شده است که

چه ایستخت و چه طوفان واقعا باید گفت بدینش را

کند اندام (صحیح است) و جادار که همیشه تجلیل بکنیم

از عظمت ذاتی و قدرت و استقامت و وطن پرستی شاهنشاه در

آن هنگام (صحیح است) ما مردم فلات داخلی ایران جناب

آقای دیهیم و دوستان عزیز آذربایجانی سروران محترم می‌باشی

خیلی مهربون و مبدبون و ممتنون سر مرداران آذربایجان

باشیم امروز روز تجلیل از بدینش های شما از مناسبت شما

بزرگوار بزمهای شما از فناکاری شما با لافخزه از شام برستی

شما است و این را هیچکام هیچ ایرانی فراموش نباید کند

این مختصر مردم آذربایجان تهنیت تمام مردم سرحدات

ایران پیش می‌روند و کلت چینی مردم داخلی ایران را در

موقع تهاجم قبلا کرده اند (صحیح است) این به سرحدات

کرستان آذربایجان - بلوستان و خوزستان هم مربوط

است خوزستان را عرض کردم بدینست شاهنشاهی کتم

که ایران مهد شاهنشاهی مذهبش همه مذهبها بیشتر

از همه کردستان آذربایجان، خوزستان بوده است

(صحیح است) و اینها را نیز از ابله هیچکس نمیتوانست فکر

شود و در دنیا وضع الهیان معلوم است و بهر جهت

مقتضای نور و حکم عمومی گند، زحمان که اعلیحضرت

برای آذربایجان و سوادق فرود آمدن این نیکان که بر تارک

ایران هست از طمع بیگانگان از دست تجاوز بیرون

نجات دادند این بهترین نمونه ناسیونالیزم مثبت شاه و

ملت است (صحیح است) و ما ایرانیان باید بدانیم و تمام

خارجی های دنیا بداندند که تارو بود شاهنشاهی ایران و

ملت ایران چنین عیان است که حیووت و هیچگاه در

هیچ آینه هر چه درو باشد هیچ قوای گشتنی نیست

(صحیح است) امروز افتخار بکنیم باورده تهاجم این

که کما شده که تهاجم به آذربایجان یکی از بارزترین و

اخیرترین نمونه تهاجم خارجی است باوجود این درخت

زهری شاهنشاه بزرگ و دین‌دارین سر و زمین ما مجامع و این

ظوران را کرده ایم بازم به پیروزی ازمنویات عالیجناب شاهنشاه

ملتی صلح طلب و فقط می‌خواهیم هر سال از یتیمق

بیاد خودمان و بیاد بی پنداریم که در عین حال که صلح

طلب هستیم برای حفظ آزادی آسمانه جنگسک می‌باشیم

(احسنت) این مثالی است قدسی آورده اند که صلح می‌خواهی فوی

بناش ولی بالاخره شاه‌ما مرد صالح است و مسانوکران و

سربازان شاهنشاه مرد میدان هستند به اراده او (صحیح

است) فقط باید این را بداندند امروز در حالیکه دنیا خودش

را از یکطرف گنجه می‌کند صلح می‌کند آخر الامر صلح

حرفی را خواهد گفت که شاهنشاه ما می‌فرمایند صلح

کنید دعوا نکنید خوب است صلح سلاح بی‌نوم خوب یک

زهر بزرگ دنیای هین بند و صیبتی که بدینا میدهد

و بجای ظلمت و تاریکی که بشکل اسلحه و بمب و سیلیحات

امنی خرج نان مردم و خرج پوشاک مردم را بیکار اسلحه و

تسلحیات مرفه می‌کنند اعلیحضرت می‌فرمایند این سایل از

بیسوادی از جهل از تاریکی جلوی گیر کنید و این مشعل

فرزاد که شاهان ایرانی هواره مقابل بشریت گرفته اند

و امروز به شاهنشاهی ما احوالنا فداء محمد زشاه پهلوی

در مقابل بشر فرموده ایران را در داند ما هم مستفادان این شاه

هستیم در خانه عرایض می‌خواهد استماع بکنم با اجازه

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی برای امسال و هر

سال برای شادی روان شهادهای آذربایجان و شهادهای ارتش

شاهنشاهی ایران بود به پیروزی از منیت مسلولکنا حاضرین

با اجازه مقام ریاست بدینکفیه قیام و سکوت بفرمائید.

(در یتیمق عموم حضار بیاختیاضه و یک دقیقه سکوت کامل

برقرار بود)

فواد لولد - در خانه عرایض باید عرض کنم

چو ایران نانشند نرمه ما باد

و بازم فرمایش فرموده است:

چه فرمان بزرگان چه فرمان شاه

درد اول مردان کمیسیون دادگستری در دع

به تشکیل دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش

دلیس - وارد شد و می‌نویسند و در اول گزارش در دع

تشکیل دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش مطرح است

قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

قرارت شور اول از کمیسیون قوانین دادگستری
مجلس شورای ملی

کمیسیون قوانین دادگستری در جلسه دوشنبه
۱۳۱۴/۲ با حضور آقایان معاونان پارلمانی وزارت جنگ
وزارت دادگستری لوائح شماره ۷۱۸۸۹۴۳۱/۵ و
۴۳۱/۵ دولت راجع تشکیل دادگاه عالی انتظامی قنات
ارتن را که در مجلس محترم سنا تلقین و بشماره ۵۰۴۰
۱۳۱۴/۵ با رای مجلس ارسال کر بدین مورد رسیدگی قرار
داد و بموجب کربانگ کراژ آن بشرح زیر تقدیم مجلس
شورای ملی میگردد.

لایحه قانونی تشکیل دادگاه عالی انتظامی قنات ارتش

ماده ۱- رسیدگی تخلفات قضائی و اوصال بر خلاف
حیثیت و شئون قضائی و اهماط و مسامحه رؤسا و کارمندان
دادگاه دادگاه و دادسرای نظامی در انجام وظایف قانونی اگر کم
قبل از این قانون واقع شده در صلاحیت دادگاه عالی انتظامی
قنات ارتش و مطابق مقررات این قانون خواهد بود.

ماده ۲- دادگاه عالی انتظامی قنات ارتش از یک نفر
رئیس و دو نفر عضو از بین اراء ارتش که درجه رئیس آن
از سر لیکری و اعضاء آن از سربزین کمتر نباشد تشکیل
خواهد شد.

تبصره ۱- هر گاه رئیس نواند در دادگاه عالی
انتظامی قنات ارتش شرکت نماید ریاست دادگاه بمعه
عضو ارشد خواهد بود.

ماده ۳- دادگاه عالی انتظامی قنات ارتش دارای
یک یا چند نفر عضو علی البدل باشد حداقل درجه سرهنگی
خواهد بود.

ماده ۴- دادرسی انتظامی قنات ارتش مرکب است
از یک نفر دستان با حداقل درجه سرتیپ و عمدا و دو اربار
با حداقل درجه سرهنگی.

ماده ۵- رئیس و اعضاء و دستان و ارباران دادگاه
عالی انتظامی قنات ارتش با حداقل دارای درجه لیاست

قضائی بوده و حتی الامکان دارای سابقه خدمت در مشاغل
قضائی باشند.

ماده ۶- رئیس و اعضاء اصلی و علی البدل و دستان
و ارباران دادگاه عالی انتظامی قنات ارتش به پیشنهاد
وزارت جنگ و بموجب فرمان هاپوی منمو میشوند.

ماده ۷- رئیس و اعضاء دادگاه عالی انتظامی قنات
ارتن و دستان و ارباران دادرسی دادگاه مزبور صلاحیت
رسیدگی به تخلفات رؤسا و کارمندان دادگاهها و اربار
های نظامی را در هر درجه ای که باشند خواهند داشت.

ماده ۸- رئیس و اعضاء و دستان دادگاه عالی
انتظامی قنات ارتش نباید باینکه بگردد آیت نسی یا سببی
تدرجه ۳ داشته باشند.

ماده ۹- اشخاص مشروح قبیل نمیتواند درست
رئیس یا عضو و اربار دستان دادگاه عالی انتظامی قنات ارتش
انجام وظایف نمایند:

۱- اقربانی سببی افسر مورد تعقیب درجه ۳.
۲- کسی که با افسر مورد تعقیب طرف دعوی
کیفری یا حقوقی بوده و در صورت صدور حکم از تاریخ
صدور تا زمان رسیدگی تخلف ادعائی پنج سال
نگذشته باشد.

۳- کسی که در مهابت بریندو یا بموجب تخلف جنوی
از اصاصا سابق رسیدگی و اظهار عقیده نموده یا از بنفع باشد.

۴- کسی که سابقه محکومیت کیفری داشته و یا
بناها ارتکاب بره نمیت تعقیب باشد.
۵- اقربانی که مرلوس مستقیم افسر مورد تعقیب
در زمان ارتکاب تخلف بوده اند.

ماده ۱۰- وزارت جنگ برای انجام امور دفتری
دادگاه عالی انتظامی قنات ارتش و دادرسی آن تمداد لازم
منشی و کارمند دفتری تعیین مینماید.

ماده ۱۱- وظایف دادرسی دادگاه عالی انتظامی
قنات ارتش بشرح ذیل است:

۱- بازرسی بمتظور کشف تخلفات و تفسیرات
قضائی قنات ارتش و تعقیب متخلفین.
۲- رسیدگی به اظلاما و سوء لایحه جهت اخلاف

واصال و رفتار منافی با حیثیت و شئون قضائی قنات ارتش
و اهماط و مسامحه آنان در انجام وظایف قضائی و تعقیب
متخلفین.

ماده ۱۲- دادرسی دادگاه عالی انتظامی قنات
ارتن در موارد زیر شروع برسدگی مینماید:

۱- شکایات اشخاص ذینفع.
۲- اعلام و گزارش مراجع رسمی.
۳- مشهودات دستان و ارباران دادرسی دادگاه
عالی انتظامی قنات ارتش در بدوینده یا سایر اربار و ارفا رسمی.
تبصره ۱- در هر یک از موارد مذکور در این ماده
داستان دادگاه عالی انتظامی قنات ارتش رؤسا و بوسیله
یک یا از ارباران رسیدگی و تحقیقات و بازرسی های
مقدماتی را انجام داده و در صورتیکه متوجو بر ایدان تعقیب
تخصیص دهد پس از صدور امر تعقیب از پیشگاه عالی حضرت
هماپون شامشامیزر کارگزاران برسدگی ادامه میدهد
و در صورت احراز تخلف ادعاینامه تنظیم و بدادگاه عالی
انتظامی قنات ارتش تقدیم میدارد و هر موعود را
قابل تعقیب تشخیص نهد بوسیله پس از صدور امر تعقیب تخلف
را محرز نداند دستور بایگانی پرورنده را صادر مینماید و
مراتب را کتباً بر ارجاع اعلام کننده اطلاع میدهد.

ماده ۱۳- دادرسی دادگاه عالی انتظامی قنات ارتش
از رسیدگی های لازم در صورت احراز تخلف متخلف راجح
مورد یکی از تنبیهات زیر محکوم مینماید:

۱- توبیخ کتبی بدین درجه در دستور قسنتی.
۲- توبیخ کتبی با درج در دستور قسنتی.
۳- توبیخ کتبی با درج در فرمان هکسانی ارتش.
۴- کسر حقوق ماهانه تا یک سوم از یکماه تا ششماه.
۵- انتظار خدمت بایندو تا یکسال از سماء تا یکسال.
۶- سلب حق ترقیع درجه از یک الی سه سال
۷- تنزیل یک درجه.
۸- اخراج از خدمت ارتش.

تبصره ۱- تنبیهات مندرج در بندهای ۱ و ۲ و ۳
محروریت از خدمات قضائی است.

ماده ۱۴- احکام دادگاه عالی انتظامی قنات
ارتن قضئی و غیر قضائی اعتبار است و پس از صدور
رای عیناً بضمیمه پرورنده بدادسرا اعلام و بشرح زیر اجرا
میشود:

الف - مفاد احکام متضمن تنبیهات مذکور در بند
های ۱ و ۲ ماده ۱۲ بوسیله دادرسی دادگاه عالی انتظامی
قنات ارتش جهت اجرا بایستمر بر موعود متخلف و سایر مراجع
ذی ربط اعلام میگردد.

ب - مفاد احکام متضمن تنبیهات مذکور در بند
های ۳ و ۴ و ۵ و ۶ بوسیله دادرسی دادگاه عالی

حضور دستان و افسر مورد تعقیب در دادگاه الزامی
نیست ولی دادگاه در صورت لزوم میتواند تا قبل از صدور
حکم از آنها کتباً یا حضوراً توضیحات لازم بشنود و بنا بر

انتظامی قضات ارتش برای درج در فرمان حکمی ارتش ارسال و پس از درج بموقع اجراء گذاشته میشود.

ج - احکام مشتمل بر تنبیهات مذکور در بند های ۷ و ۸ پس از تصویب املاحضرت هایون ناهانشاه مزریک از نشر تا انقضای شده ومفاد آن سوسپاه دادرسی انتظامی قضات ارتش برای درج در فرمان حکمی ارسال و پس از درج بموقع اجراء گذاشته میشود و در صورت عدم تصویب بنا بر اراء ملوکانه ممکن است تنبیه بکند و کدره تخفیف داده شود و بیامراه تأخیر اجرائی حکم صادر گردد.

ماده ۱۷ - در صورتیکه دادرسی با دادگاه عالی

انتظامی قضات ارتش ضمن رسیدگی به تخلف به عملی برخورد نماید که رسیدگی به آن در صلاحیت مراجع کیفری باشد بر طرفداری بابت قانون دادرسی و کیفر ارتش و سایر قوانین موضوعه جهت تنقیح جزای منتهم بمرامع صلاحیتدار ارسال خواهد نمود.

ماده ۱۸ - مرور زمان تعقیب تخلف مذکور در این قانون دو سال و مرور زمان اجرای احکام دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش از تاریخ قطعیته سه سال خواهد بود.

ماده ۱۹ - دادستان و واداران دادرسی دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش میتواند برای رسیدگی بتخلفات انسانی سواً بر امر مرجع کندند و هر گونه پرونده و اطلاعات مربوط بموضوع باید در اختیار آنان گذارده شود.

ماده ۲۰ - وزارت جنگ مأمور اجرای این قانون است. مخبر کمیسیون قوانین دادگستری و دکتر حسینی

گزارش شوراول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه بکشنبه ۱۳/۴/۲۸ با حضور فریاد سپید شکیمی معاون امانی وزارت جنگ لایحه ابوابی از مجلس سنا راجع به تشکیل دادگاه انتظامی قضات ارتش را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون قوانین دادگستری را تصویب و تأیید کرد. اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

رئیس - بلیات این لایحه مطرح است نظری نیست (اطهاری نند) بودرد در جواب رأی میگیریم خواهش میکنم خاندانها و آقایانیکه موافقتنمایان فرمایند (اکثر - برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

ماده ۱ - رسیدگی بتخلفات قضائی و اصالح بر خلاف حدیث و شئون قضائی و اصالح و مساجحه و رؤسا و کارکنان دادگاهها و دادرسهای نظامی در انجا وظایف قانونی اگر هم قبل از این قانون واقع شده در صلاحیت دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش و مطابق مقررات این قانون خواهد بود.

خواهش فروری - در ماده اول مراحت ندارد آکر رسیدگی شده باشد چه نمیشود.

رئیس - آقای دکتر حسینی توضیحی میفرماید؟
دکتر حسینی (مخبر کمیسیون دادگستری) - بنده خواستم قبل از این محضار برسام که شاید در وهله اول این معنی بذهن متبادر بشود که اینجا عطف بماسبق شده باشد در صورتیکه اینطور نیست و خاندانها و آقایان توجه باین مطلب دارند که این قانون تأیید است که یک عملی را که در گذشته مجرم نبوده جرم بشناسد بلکه این قانون شکل و فرم است و بعد از اصلاح حقوق دادانها آمده و صلاحیت بر زمین کرده و بیشتر تخلفاتی که در سابق در یک راجع رسیدگی میشده حالا این قانون آن تخلفات را در صلاحیت این دادگاه جدید گذاشته بنابر این بدیهی است آکر تخلفی در گذشته انجام شده باشد به آن تخلف رسیدگی شده باشد مسلماً طبق یک اصل کلی حقوقی قضایی مقصودم نقلی میشود (خواهش بود) آکر در حال صدور حکم باشد (چون آکر در حوزت رسیدگی باشد مسلماً این پرونده از تاریخی که این قانون تصویب شد راجع میشود به این دادگاه چون قدرت اجرائی در قانون از تاریخ تصویب قانون است و مسلماً صلاحیت این قانون هم مرتضی خواهد بود. مطلب دیگری که میخواستم بر عرض برسام اینستکه در تبصره ماده ۲۰ یک اشتباه چاپی است که نوشته شده هر که رئیس تواند در دادگاههای عالی انتظامی قضات ارتش کلمه دادگاهها

اشتباه چاپی است و دادگاه عالی انتظامی است و جمع نیست

بلکه در دادگاه است این را خواستم توجه داده باشم.

رئیس - آقای دکتر حسین

دکتر حسین - بنده ماده یک را متوجه نبودم ولی ابرای که جناب آقای خواجه نوری کرکتنند کلاما وارد است برای رسیدگی به تخلفات در دادگستری هم دادگاه انتظامی و دادرسی انتظامی داریم اولاً وقتی راجع به جنایات مرور زمان قائل شده اند گفته شده جنایات آکر پس از چند سال رسیدگی نند و کشف نند مشمول مرور زمان خواهد شد و رسیدگی نخواهد شد چرا برای زمان تخلف قضائی و اصالح و مساجحه اصلا مرور زمان قائل نشده ایم اینک در ماده ۱۸ آکر هم قبل از این قانون واقع شده باشد یکی واقع شده باشد یا پیش از این روشن کنید که تا یک تاریخ بخصوصی قبل از تخلفاتی که از تاریخ اجرائی این قانون است (ماده ۱۸) در حوزت جنگ - در ماده ۱۸ پیش بینی شده است) در حوزت آکر روشن بفرماید که پیش بینی شده بنده عرض ندارم.

رئیس - آقای دکتر حسینی

دکتر حسینی (مخبر کمیسیون دادگستری) - در ماده ۱۸ نظر جناب آقای دکتر حسین تأمین است و پیش بینی شده است و مرور زمان برای رسیدگی به این تخلفات قائل شده اند البته وقتی به این مامور رسیدگی بمطلب روشن خواهد شد.

رئیس - آقای فخریطباطی

فخریطباطی - بنده میخواستم مختصری در مورد ماده یک عرض برسام و مخصوصاً توجه جناب آقای خواجه نوری میگیرم که این لایحه مورد قرائت است که عطف بمسابق میکند یکسری قوانین سابق را یکی قوانین جزائی در صورتیکه مجازاتی که معین خود اخذ از مجازات سابق باشد که در این صورت با هم قانون لاحق حکومت میکند نه قانون سابق چون دادگاه انتظامی ارتش نداشتیم باید عرض کنم که این یکی از لواحق بسیار مفید است که بموجب آن ارتش دارای یک دادگاه عالی انتظامی باشد که این تخلفات را دادگانهای انتظامی ارتش رسیدگی میکند در یک فرم و صورت قانونی و از صورت یک بیرون بیاید بنابراین چون با دادگاه

فرم تشکیل میدهد ولی اصولاً هر تخلفی، هر جرمی که در دادگاههای سابق به نفعی از انشاء رسیدگی میشده بایستی در این دادگاهی که صلاحیت دارد پس از اینکه این قانون به صورت قانون درآمد و به توضیح رسیده مورد رسیدگی قرار بگیرد و اینکه در فرم اول ماده ۱۸ اشاره شده تخلفات سابق این هم به اصطلاح یک توضیح و اصحات است، آکر این راه مذکور نماند بایستی تمام تخلفاتی که سابق شده در این دادگاه رسیدگی بشود این فرم را هم که جناب آقای دکتر حسین راجع به مرور زمان فرمودند گویانکه در ماده ۱۸ ذکر شده است ولی آنچه تا این اصل کلی است که یک تخلفی که مشمول قانون مرور زمان باشد هم در دادگاه انتظامی هم میگوید باینکه در وهله سابق درج در مجلس پیش واقع بمجلس شورای ملی است از این جهت خواستم عرض کنم بنظر بنده اشکالی بماده اول وارد نیست بنده مخصوصاً خواستم برای روشن شدن مطلب این توضیح را عرض کنم.

رئیس - نظر دیگری راجع بماده اول نیست (اطهاری نند) ماده دوم قرائت میشود.

(پخش زیر قرائت شد)

ماده ۲ - دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش از یک نفر رئیس و دو نفر عضو ازین امراء ارتش که درجه رئیس آن از سر لشکر و افسان آن از سر سینی کتر نباشد تشکیل خواهد شد.

تبصره هر که رئیس تواند در دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش شرکت نماید ریاست دادگاه بعهده عوارض خواهد بود.

رئیس - نسبت بماده دوم نظری نیست (اطهاری نند) پیشنهادی رسیده است که قرائت میشود.

(پخش زیر خوانده شد)

پیشنهادی که ماده ۲ و ماده ۳ بدین شرح اصلاح شوند و تأیید گردد:

در سطر اول بندها که دو نفر عضو اضافه گردد:

اسلی و دودنغ ضوع علی البدل؟ و نیزه همین ماده انظصور اصلاح شود: «حکایت دادگاهها محصوره نفر تکلیف خواهد شد در ثبت رئیس، و راست دادگاهها بمناقصاتی ابرده خواهد بود» و ماده ۳ حذف گردد. دکتر مبین.

رئیس - ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۳ - دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش دارای یک یا چند نفر عضو علی البدل با حداقل درجه سرهنگی خواهد بود.

رئیس - نسبت بماده سوم نظری نیست؟ آقای دکتر مبین.

دکتر مبین - بنده پیشنهاد حذف داده‌ام.

رئیس - بله میرود و کمیسیون چون شور اول است ماده چهارم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - دادرسی انتظامی قضات ارتش مرکب است از یک نفر دادستان واحد اول درجه سرتیپی و تعداد لازم ارباب حد اقل درجه سرتیپی.

رئیس - نسبت بماده نظری نیست؟ (نظاره شد) ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - رئیس و اعضاء و دادستان و اربابان دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش با حداقل دارای درجه لیاصل قضائی بود و محض الامکان دارای سابقه خدمت در مشاغل قضائی باشند.

رئیس - نسبت بماده ۵ نظری نیست؟ (نظاره شد) ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - رئیس و اعضاء اسلی و علی البدل در دادستان و اربابان دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش به پیشنهاد وزارت جنگ و بموجب فرمان همایونی منصوب میشوند.

رئیس - نسبت بماده ۶ نظری نیست؟ (نظاره شد) ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - رئیس و اعضاء دادگاه عالی انتظامی قضات

میکنند و این در قسمت در این ماده با هم مخلوط شده است.

فرمن فرمایند در بند ۴ کسی که سابقه محرومیت کفبری داشته است با به اتهام ارتکاب برهمنی تحت تعقیب باشد یک چنین آدمی مطلقاً صلاحیت این را ندارد که عضو دادگاه عالی انتظامی باشد ولی در سایر موارد مثل بنديک که میکوييد اظهار نسی باسیبی افسر مورد تعقیب ندارد چه فقط در موردی که رسیدگی باین پرونده خاص مطرح است صلاحیت رسیدگی ندارد و بایشی قرار عدم صلاحیت صادر میکنند این مورد چون بهم مخلوط شده است من خیال میکنم تولید نماید میکند اول ماده گذر و ع می شود و بقیه آن کلی و عام است و اگر کسی در پرونده‌ای نسبت نسی با سببی با افسری که مورد تعقیب است داشته باشد آیا برای همیشه محروم خواهد بود از عضویت دادگاه عالی انتظامی مسلماً جواب منفی است و فقط در آن مورد خاص است که صلاحیت عضویت ندارد ولی چون مطالب مخلوط شده است این ابهام بوجود می‌آید که بنده خیال میکنم اگر در رسیدگی ثانوی در کمیسیون و این قسمت از هم جدا شود و شرایط برای اینکه کسی صلاحیت باشد که که انبام و طبقه بکنند بنده رئیس با عضویت دادگاه

این شرایطش جدا باشد از شرایطی که در موارد خاص باث این خواهد بود که کسی در آن پرونده مخصوص صلاحیت برای رسیدگی نداشته باشد ملاحظه کرد که دادگاههای دادگستری دادگاههای عالی انتظامی قضات هم معمول است.

رئیس - آقای دکتر حبیبی فرمایند.

دکتر حبیبی (مخبر کمیسیون دادگستری) - البته چون این لایحه در شور اول مورد بررسی است شاید نظری که جناب آقای دکتر ممتد و زیری بیان فرمودند صحیح باشد بنابر این بنده استدعا میکنم اگر پیشنهادی برای اصلاح ماده دارند مرحمت فرمایند در شور دوم مورد مدافه قرار میگیرد.

رئیس - نظری دیگری در مورد ماده نیست؟ (نظاره شد) ماده ۱۰ قرائت میشود.

میکنند و این در قسمت در این ماده با هم مخلوط شده است.

فرمن فرمایند در بند ۴ کسی که سابقه محرومیت کفبری داشته است با به اتهام ارتکاب برهمنی تحت تعقیب باشد یک چنین آدمی مطلقاً صلاحیت این را ندارد که عضو دادگاه عالی انتظامی باشد ولی در سایر موارد مثل بنديک که میکوييد اظهار نسی باسیبی افسر مورد تعقیب ندارد چه فقط در موردی که رسیدگی باین پرونده خاص مطرح است صلاحیت رسیدگی ندارد و بایشی قرار عدم صلاحیت صادر میکنند این مورد چون بهم مخلوط شده است من خیال میکنم تولید نماید میکند اول ماده گذر و ع می شود و بقیه آن کلی و عام است و اگر کسی در پرونده‌ای نسبت نسی با سببی با افسری که مورد تعقیب است داشته باشد آیا برای همیشه محروم خواهد بود از عضویت دادگاه عالی انتظامی مسلماً جواب منفی است و فقط در آن مورد خاص است که صلاحیت عضویت ندارد ولی چون مطالب مخلوط شده است این ابهام بوجود می‌آید که بنده خیال میکنم اگر در رسیدگی ثانوی در کمیسیون و این قسمت از هم جدا شود و شرایط برای اینکه کسی صلاحیت باشد که که انبام و طبقه بکنند بنده رئیس با عضویت دادگاه

این شرایطش جدا باشد از شرایطی که در موارد خاص باث این خواهد بود که کسی در آن پرونده مخصوص صلاحیت برای رسیدگی نداشته باشد ملاحظه کرد که دادگاههای دادگستری دادگاههای عالی انتظامی قضات هم معمول است.

رئیس - آقای دکتر حبیبی فرمایند.

دکتر حبیبی (مخبر کمیسیون دادگستری) - البته چون این لایحه در شور اول مورد بررسی است شاید نظری که جناب آقای دکتر ممتد و زیری بیان فرمودند صحیح باشد بنابر این بنده استدعا میکنم اگر پیشنهادی برای اصلاح ماده دارند مرحمت فرمایند در شور دوم مورد مدافه قرار میگیرد.

رئیس - نظری دیگری در مورد ماده نیست؟ (نظاره شد) ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - وزارت جنگ برای انبام امور دفتری

دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش و دادرسی آن تعداد لازم منشی و کارمند دفتری تعیین مینماید.

رئیس - نسبت بماده ۱۰ نظری نیست؟ (نظاره شد) ماده ۱۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - وظایف دادرسی دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش بشرح ذیل است:

۱ - بازرسی بمقتور کشف تخلفات و تعصیرات قضائی قضات ارتش و تعقیب متخلفین.

۲ - رسیدگی به اظهارات واصله نسبت به جهات اخلاقی و اعمال و رفتار منافی عفت با حیثیت و شئون قضائی قضات ارتش و احوال و مسامحه آنان در انجا موظفان قضائی و تعقیب متخلفین.

رئیس - نسبت بماده ۱۱ نظری نیست؟ (نظاره شد) ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - دادرسی دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش در موارد زیر شروع بر رسیدگی مینماید:

۱ - شکایت اشخاص ذنبع.

۲ - اعلام و گزارش مراجع رسمی.

۳ - متهمان دادستان و اربابان دادگستری دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش در پرونده ها و سایر اوراق رسمی.

تبصره - در هر يك از موارد مذکور در این ماده دادستان دادگاه عالی انتظامی قضات ارتش رأی و یا بوسیله یکی از اربابان رسیدگی و تعقیبات و بازرسی های مقدماتی را انجام داده و در صورتیکه موضوع از قابل تعقیب تشخیص دهد پس از صدور امر تعقیب از پیشگاه عالی حضرت

هایون شاهنشاهی که اقراران بر رسیدگی و ادامه میدهد و در صورت احراز تلف ادعای تنظیم و بدادگاه عالی انتظامی قضات ارتش تقدیم میدارد و هر گاه موضوع از قابل

تعقیب تشخیص ندهد و پاپس از دستور امر تعقیب متخلف را محرز نداند دستور با یکی از پرورده را صادر نمیشود و امر نیز اکتفا بر اجاع اعلام کنندۀ اطلاع میدهد.

ولیس - آقای فلکس آقایان بفرمائید.
تاریخ - در این ماده ۱۲ مقرر گشته که دواصری دادگاه نظامی انداختاروش در موارد زیر شروع بر رسیدگی نمیشود:

۱- شکایت اشخاص ذنبغ. بنده این را تا حدی گنگ و مبهم میدانم شکایت اشخاص ذنبغ آیا مفهوم مخالف این است که شخص غیر ذنبغ اگر اطلاعی از جرم برهان حاصل کند و شکایت نکند شکایتش مردود است یا نه یا بلا اطلاع خود ذنبغ باشد اگر ذنبغ نفع نباشد یا باشد تخلفی را مشاهده کرد یا در حد اطلاع حاصل کرده باشد نمیتواند شکایت نکند و اگر شکایت نکند شکایتش مردود است خواهست استدعا کنم آقای دکتر حبیبی معیر یک توضیحی بدهند که بنده دروشن بشوم همچنین در وقت ۲:

۱- گزارش مر اجاع رسمی. اعلام رسمی رسمی بنظر اعلام بنده مشخص نیست اعلام چه چیزی آیا این مر اجاع رسمی کدام مر اجاع رسمی میباشد اعلام یا خود است رسیدگی به چه نوعی باید عمل بشود اعلام متفهم قانونی و حقوقی ندارد.

در قسم ۳ مشهودات دادستان. اگر دادستان از یک طریق دیگری اطلاع حاصل کند میتواند تعقیب کند یا اینکه فقط باید ادهد قضیه باشد این را استدعا میکنم یک توضیحی بدهند و دروشن نوشته شود که در آینده به مشکل برخورد نکنیم.

ولیس - آقای دکتر مین بفرمائید.
دکتر مین - ایراد بنده راجع به تبصره ماده ۱۲ است.

در دستور سواً اینطور شروع کرد در مورد رتبه دادستان موضوع را قابل تعقیب تشخیص دهد پس از تحقیقات و بازرسی های مقدماتی از اعیاض حضرت هایون شاهنشاه اجازه میخواند برای تعقیب بعد در همین تبصره اجازه داده که بعد از صدور امر بر تعقیب متهم دواصری که قبلاً

احیاناً نسبت بیک موضوعی بیا یکدیگر دچار شرر و زبان دده باشند بنابراین اینها حق دارند که اعلام بکنند که حقتان ضعیف شده و بنابراین نسبت اشخاص ذنبغ باستان در این ماده گنجانیده بشود اما اینکه جناب آقای دکتر آقایان سؤال فرمودند که مفهوم مخالف این است که اشخاص غیر ذنبغ هم میتوانند یا نمیتوانند بنده میخواهم بگویم بمنظور است اشخاص غیر ذنبغ نمیتوانند اعلام جرم کنند چون در غیر اینصورت میشود گفت تمام مردم دادستان. بنامه ای العموم میشوند اما در مورد نهادت دادستان واداران دادگاههای نظامی قضات ارتش در پروردهها مواردی که رسیدگی به جرم میشود یکی اعلام و گزارش مر اجاع رسمی. مر اجاع رسمی متخلفند هعبه ما مدتیانم که چه مر اجاع رسمی هستند چه مر اجاع غیر رسمی علاوه بر اعلام یاران که از طرف مر اجاع رسمی میشود اگر کاره مر اجاع رسمی در دادستان دادگاه عالی نظامی ارتش یک مواردی را مشهوداً یا محسوساً حر کردند میتواند رسیدگی کنند بنابراین بنده فکر میکنم که در این مورد ابهامی وجود نداشته باشد اما مطلقاً گنجان آبفای اکثر مین فرمودند که مابین ابهامی رسیدگی کنیم و بدقتقاضای تعقیب بکنیم چه مین زیاد گناههای ارتش و دادگاههای سیدول همین است که اساساً مادامی که امر تعقیب از طرف اعلیحضرت هایون شاهنشاهی نسبت به افسران صادر نشود رسیدگی به تعلقات افسران عمل نخواهد آمد

بدهی است اگر چنانچه یک افسر در مظان اتهام قرار گرفت سابقین قضائی رسیدگی مقدماتی را انجام میدهد که در سادین قضاوت تعقیب است آنوقت یک اصولی آیین دادرسی ارتش باستانی یک گزارش شرف عرض میی بر تعقیب این افسر تهیه بشود به شرفش برسد وقتی اعلیحضرت هایونی اجازه فرمودند که تعقیب بشود این افسر. آنوقت مروریه مر اجاع رسیدگی این مورد هم است همان مواردی است که از این کلی دادرسی است نیز تمییز میکنند وای سائق افشاده است که برای آقای افسری اعلیه حضرت هایونی امر تعقیب مازور فرموده اند و دادگاههای ارتش آن افسر تهیه شده بنابراین این اعلیحضرت هایونی امر

تعقیب مازور میفرماید امر محکومت مازور نمیفرماید میفرماید این افسر تحت تعقیب در نیاید اگر جرمش وارد هست و محقق شد محکومت پیدا میکند و اگر چنانچه در دادگاه اکثریت حاصل کرد دلایل کافی نبود دیگر تعقیب نمیشود (خانم دکتر یارسی - تبره باین فرق دارد نوشته که بعد از امر اعلیحضرت اقبال مازور تلفظ را مازور ندانند در مورد رتبه یا بدقتضی اقبال مازور ندانند) (دکتر مین - بنده پیشنهادی داده در کمیسیون مطرح است این مسلمات استنباط دادستان با استنباط دادگاه ممکن است در چیزهای مغایر باشد من دادستان ممکن است یک تخلفی را مازور بدانم ولی مر جع رسیدگی دادگاه است دادگاه ممکن است یک مطلب را مازور ندانند؛ بنابراین و قتیکه دادگاه مازور ندانست تبره میشود (پروین - راجع به شروع به جرم میفرماید من است یک کاری را شروع نکنند در جرم بدهند ؟) عرض کنم فرمودید که شروع در مواردی است که تاریخش برای امری بیش بینی بشود اینچاهم تاریخ صحیح است و تاریخ صحیح امور تعقیبات بنابراین قتیکه امر تعقیب است و تاریخ از ارتشتاران فرمانده شروع شد تاریخ است و تاریخ مابین وقتان شروع میخواند (پروین - در ماده این مطلب را مبرسان) در ماده نوشته شده پس از دستور امر تعقیب متصرف به یک زمان یعنی زمانیکه گامر تعقیب صادر شده و این بوسیله در موارد زیر رسیدگی نمیشاید و شروع و ایراد دارد) در مواردی که شکایت اشخاص ذنبغ بکنی تاریخش است کسی که شکایت میکند تاریخ تاریخش در آن گشتن درج میکند بنابراین وقتی این شکایت رسید از همان تاریخ شروع به رسیدگی شکایت میشود بفرمایش خودتان چون موضوع تاریخ در اینجا بیان میاید بنابراین شروع به رسیدگی هم باید نوشته بشود.

پروین - بنده چون قانع نشدم پیشنهادی دارم.
ولیس - اگر قضیه ندرسد ممکن است پیشنهادی بطف بفرمائید درشود دوم مورد رسیدگی قرار بگیرد نسبت بماده ۱۲ نظر دیگری نیست (اظهاری نند) پیشنهادات فراقت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میشود - سفر دوم و سفر چهارم و پنجم تبصر - ماده ۱۲ اینطور اصلاح شود :

دروسرتیکه در صورت اجرای اول تقییب تشخیص هدر رسیدگی اذاعامه میدهد در صورت احراز تخلف پس از صدور امر باصدار اذاعامه ازبیشکذا علیحضرت همایون شاهنشاه بیزرکه ازشتاران اذاعامه تنظیم و . . . در سفر ساهر کتبره اینطور اصلاح شود و با اجازه اصدار اذاعامه صادر نگردد دستور بایگانی برودنه و اامادار مینماید کتبره مبین .

درماده ۱۲ نوشته شده - شروع مینماید باطلت شروع چه لزوم دارد پیشنهاد مینماید نوشته شود - فغات ارتش در مواردی دارد رسیدگی مینماید بفسر پروین .

رولیس - ماده ۱۳ فغات میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۰ - در نوشتن اذاعامه با ظرف اذاعامه در استان دادگاه عالی انتظامی فغات ارتش بوسله قسمت مربوطه به افسر مورد تقییب ابلاغ و مشارالیه حق دارد لترف ده روز از تاریخ ابلاغ لایحه دفاعی تنظیم و از طریق قسمت مربوطه با مستقیماً بدقت دادگاه عالی انتظامی فغات ارتش تسلیم نماید .

رولیس - نسبت بماده ۱۳ نظری نیست ؟ (اظهاری (ند) ماده ۱۴ فغات میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶ - دادگاه عالی انتظامی فغات ارتش پس از وصول لایحه دفاعیه افسر مورد تقییب با انشاء و هلت قانونی در جلسه سسی اذاعامه دادستان و محتویات پرونده و لایحه دفاعیه را مورد بررسی قرار داده و رأی مقتضی صادر مینماید .

حضور دادستان و افسر مورد تقییب در دادگاه الزامی نیست ولی دادگاه در صورت لزوم میتواند تا قبل از صدور حکم آنرا تمام کتبا بحضور و تقییبان لازم بنماید و با کسی تحقیقات را ناقص درآورد اما تسکیل و با امر تسکیل آن بدهد

دروسرتیکه دادگاه حضور یکی از طرفین را لازم بداند باید بطرف دیگر نیز اخطار نماید که در صورت تمایل دادگاه حاضر شود .

تبصره - در مواردیکه تنبییه مورد تقاضا از طرف داوستان از درجات ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ مذكور در ماده ۱۶ باشد دادگاه پس از اشاعه مدافعات حضوری افسر مورد تقییب کسب نظر دادستان باناماندره اوردی مفتی صادر خواهد نمود مگر اینکه افسر مورد تقییب عدم تمایل خود را بهضرد در دادگاه کتبا اعلام نماید و دادگاه حضور او را ضروری تشخیص دهد .

رولیس - نسبت بماده ۱۴ نظری نیست ؟ (اظهاری (ند) ماده ۱۵ با ترمیم فغات میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - دادگاه عالی انتظامی فغات ارتش پس از رسیدگی های لازم در صورت احراز تخلف متخلف را حسب مورد یکی از تنبییهات زیر محکوم مینماید :

- ۱ - توبیخ کسبی بدون درج در دستور قسمتی .
- ۲ - توبیخ کسبی با درج در دستور قسمتی .
- ۳ - توبیخ کسبی با درج در فرمان همگانی ارتش .
- ۴ - کس حقوق ماهیانه نایک سوازی بکیمانه ناشنما .
- ۵ - اخطار خدمت بیا بویون کاری از سه ماه تا یکسال .
- ۶ - سلب حق ترفیع درجه از پیکالی مسال .
- ۷ - تنزیل پیک درجه .
- ۸ - اخراج از خدمت ارتش .

تبصره - تنبییهات مندرج در بندهای ۷ و ۸ منازم محرومیت از خدمت فغات است .

رولیس - نسبت بماده ۱۵ نظری نیست ؟ آقای دکتر مستند وزیر .
دکتر مستند وزیر - بنده پیشنهاد دارم که تقدیم میکنم .
رولیس - مرفوع بفرمایید پیشنهاد آقای دکتر مستند وزیر به کمیسیون فرستاده میشود ماده ۱۶ فغات میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - احکام دادگاه عالی انتظامی فغات ارتش قطعی و غیر قابل اعتراض است و پس از صدور رأی عیناً بضمیمه پرونده بامدادرا اعاده و بشرح زیر اجرا میشود :

الف - مفاد احکام متضمن تنبییهات مذکور در بند ۱ و ۲ ماده ۱۵ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ بوسله اذاعامه ای دادگاه عالی انتظامی فغات ارتش جهت اجرا بقسمت مربوطه متخلف و سایر مراجع ذربط اعلام میگردد .

ب - مفاد احکام متضمن تنبییهات مذکور در بندهای ۳ و ۴ و ۵ و ۶ بوسله اذاعامه ای دادگاه عالی انتظامی فغات ارتش برای درج در فرمان همگانی ارتش ارسال و پس از درج بوقع اجرا گذاشته میشود .

ج - احکام متضمن تنبییهات مذکور در بندهای ۷ و ۸ پس از صوب علیحضرت همایون شاهنشاه بزرگه ازشتاران قطعی شده و مفاد آن بوسله اذاعامه ای فغات ارتش برای درج در فرمان همگانی ارسال و پس از درج بوقع اجرا گذاشته میشود و در صورت عدم صوب بنام بهادارامه لوله امکان است تنبییه یکدرجه تخفیف داده شود و با امر تأخیر اجرای حکم صادر گردد .

رولیس - نسبت بماده ۱۶ نظری نیست ؟ آقای مهندس سائلی .
مهندس سائلی - اینجا نوشته شده قسمت مربوطه متخلف دیگر متخلف نبینخواهد .

شیخ الاسلامی - متخلف است اشتباه چاپ شده رولیس آقای دکتر بگانه .

دکتر بگانه - (وزیر مشاور) متخلف نیست متخلف است اشتباه چاپ شده .
رولیس آقای دکتر مبین .

دکتر مبین - بک اشکال بختری هم هست که در صدر ماده حکم دادگاه عالی انتظامی فغات ارتش قطعی است ولی در بند ج بک قسمت از این احکام را غیر قطعی میداند . عین نقل از صوب علیحضرت همایونی نیز قطعی است رفی اشکار این قسمترا بفرمایید .

رولیس - ممکن است پیشنهادی مرحمت بفرمایید نظر دیگری در ماده ۱۹ نیست ؟ (اظهاری (ند) ماده ۲۰ فغات میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - در صورتیکه ادا رسا یا دادگاه عالی انتظامی فغات ارتش ضمن نظر رسیدگی به تخلف به عملی برخورد نماید که رسیدگی بآن در صلاحیت مراجع کتبری باشد پرونده را با رعایت قانون دادسی و کتبری ارتش و سایر قوانین موضوعه جهت تقییب جزائی متمم بمرامج صلاحیتدار ارسال خواهد نمود .

رولیس - نسبت بماده ۱۷ نظری نیست ؟ (اظهاری (ند) ماده ۱۸ فغات میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - در روزمان تقییب تعلقات مذکور در این قانون دسوال و در روزمان اجرای احکام دادگاه عالی انتظامی فغات ارتش از تاریخ قطعیت مسال خواهد بود .
رولیس - نسبت بماده عیبه نظری نیست ؟ (اظهاری (ند) ماده ۱۹ فغات میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - داوستان و دادیاران دادگاهی عالی انتظامی فغات ارتش می توانند برای رسیدگی بتخلفات اشایی بسوا بوق امر مراجعه کنند هر گوه پرونده و املاعات مربوط بوضوع باید در اختیار آنان گذارده شود .
رولیس - نسبت بماده ۱۹ نظری نیست ؟ (اظهاری (ند) ماده بیست فغات میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰ - وزارت جنگ مأمور اجرای این قانون است .
رولیس - نظری نسبت بماده ۲۰ نیست ؟ (اظهاری (ند) لایحه و پیشنهادات برای ورود بکمیسیونهای مربوط فرستاده میشود .

۱- شور اول گزارش کمیسیون قوانین دارایی راجع به اجازه دریافت چهار فقره وام از بانک صادرات و واردات واشنگتن

رقیب - شور دوم گزارش و اهامی شماره ۶۵/۶-۶۵/۷-۶۵/۸-۶۵/۹ مبلغ یک میلیارد دو یصد و هشتاد و سه میلیون و بیست هزار ریال مطرح است گزارش میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون قوانین دارایی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون قوانین دارایی در جلسه ۱۶ آبانماه ۱۳۴۳ با حضور آقای قوام صدی معاون وزارت دارایی لایحه شماره ۳۰۵۴ - ج ۱۰ - ۱۳۴۳/۱۰/۱۰ - ۱۳۴۳/۱۰/۱۱ - ۱۳۴۳/۱۰/۱۲ راجع به قرارداد و اهامی شماره ۶۵/۶ - ۶۵/۷ - ۶۵/۸ - ۶۵/۹ با مبلغ یک میلیارد دو یصد و هشتاد و سه میلیون و بیست هزار ریال را به بشماره ۳۳۳ چاپ شده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی تصویب نمود . اینک گزارش آنرا برای مجلس شورای ملی تقدیم مینماید .

ماده واحده - عمل دولت در انعقاد چهار فقره قرارداد های وام شماره ۶۵/۷ - ۶۵/۸ - ۶۵/۹ مورخ ۲۷ آوریل ۱۹۶۱ بشماره ۶۵/۷ مورخ ۱۱ اوت ۱۹۶۱ و شماره ۶۵/۸ مورخ ۲۹ ژوئن ۱۹۶۱ شعبه جمعا به مبلغ یک میلیارد و یصد و هشتاد و دو میلیون و بیست هزار ریال (۵۸۲ ۳۰ ۰۰۰ ریال) بسایبانك صادرات واردات واشنگتن تأیید میشود .

نایب رئیس کمیسیون قوانین دارایی - بعد صالحان : گزارش شور اول از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی کمیسیون بودجه در جلسه ۲۳ آبانماه ۱۳۴۳ حضور نماینده دولت لایحه مربوط بوام های شماره ۶۵/۷ - ۶۵/۸ - ۶۵/۹ به مبلغ یک میلیارد و یصد و هشتاد و دو میلیون و بیست هزار ریال (۵۸۲ ۳۰۰ ۰۰۰ ریال) مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون قوانین دارایی در این مورد را تأیید نمود . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید .

مخبر کمیسیون بودجه - اهری

گزارش شور اول از کمیسیون برنامه بمجلس شورای ملی

کمیسیون برنامه در جلسه ۱۴ آذرماه ۱۳۴۳ بحضور نماینده دولت لایحه مربوط بوامهای شماره ۶۵/۶ - ۶۵/۷ - ۶۵/۸ - ۶۵/۹ با مبلغ یک میلیارد و یصد و هشتاد و دو میلیون و بیست هزار ریال را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون قوانین دارایی در این مورد را تأیید نمود . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید .

مخبر کمیسیون برنامه - دکتر کیان

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه اول آذرماه ۱۳۴۳ با حضور آقای میرفخرایی معاون وزارت امور خارجه لایحه مربوط بوامهای شماره ۶۵/۶ - ۶۵/۷ - ۶۵/۸ - ۶۵/۹ با مبلغ یک میلیارد دو یصد و هشتاد و دو میلیون و بیست هزار ریال را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون قوانین دارایی در این مورد را تأیید نمود . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید .

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله افغانی

رقیب - نکات این لایحه مطرح است. آقای دکتر مبین .

دکتر مبین - بنده بعنوان مخالف صحبت میکنم ولی استفاده کرده ام از ماده ۱۳۳۷ آیین نامه بعنوان اختصار قانونی راجع باینکه اختصار مربوط بلیوح طرح میكند مغایر با قوانین کشور است اما قانونی همشتر از قانون اساسی داریم ؟ قانون اساسی در اصل ۴۵ گفته که استقرائش دولتی بپره خوان که باشد خواه در داخله خواه از خارج اطلاع و تصویب مجلس شورای ملی خواهد بود شما دو فقره از این ۴۵ فقره موافق ۱۱ نگاه کنید مست است که تاریخش فرسنگی است ولی اگر طبق تکنیک بیان تاریخ این مورخه و دام بشماره ۶۵/۷ - ۶۵/۸ - ۶۵/۹ تاریخ ۲۷ آوریل ۱۹۶۱ است که میشود ۷ اردیبهشت ۱۳۴۵ یعنی ۱۲ روز قبل از انحلال

مجلسین بنابر این امضای این قرار داد با بودن مجلسین در آن تاریخ بهیچوجه باقانون اساسی موافق نیست و بنده فکر میکنم کار محیی انجام نشده اما عملی که دولت بعد کرده یعنی تصویب نامه ای که صادر کرده است در ۱۳۴۱/۱۱/۴ یعنی منتهی این تصویب نامه چیست ؟ منتهی این تصویب نامه عبارتست از تأیید عمل لغو گذشته یعنی دولت گذشته که بنامه بودن مجلسین در تاریخ ۷ اردیبهشت رفته که قرارداد او را امضاء کرده است در ۴۱/۱۱/۴ آمده تصویب نامه صادر کرده که آن عمل را تأیید نماید حال اما اگر تصویب کنیم چکار میکنیم؟ ما هم عمل لغو دولت ۴۱/۱۱/۴ را تصویب می کنیم یعنی کمیسیون آن دو فقره را تاریخ ۲۷ آوریل یعنی مطابق ۷ اردیبهشت ۱۳۴۵ با بودن مجلسین قراردادش متعقد شده و تصویب نامه امثال مستصدر شده بر خلاف قانون اساسی بوده ما تصویب می کنیم بنظر بنده این ماده واحده بیهوده بیهوده قابل تأیید نیست مگر اینکه تکنیک کنیم یعنی دو فقره ۶۵/۶ - ۶۵/۷ - ۶۵/۸ تأیید کنیم و آن دو فقره ۶۵/۶ و ۶۵/۷ چون برخلاف قانون اساسی با بودن مجلسین قراردادش امضاء شده بایستی لغو شود دولت تکلف کرده به استرداد این ۴ فقره وام بنده در این مورد پیشنهادی درام که در شور دوم البته تشریح می کند خواهد شد .

رقیب - آقای قوام صدی - قوام صدی (معاون وزارت دارایی) امضا بخدا مقام محترم ریاست بستمحاضر آقایان میرسان و آقایان همه تصدیق میفرمایند که این نوع قرارداد ها معمولاً قبل از اینکه مذاکره شود بکمیسیون رونق می یابد و برای موافقت قبیل حاصل نتود و از لحاظ نوع عمل بند طرفین تقصیت پیدا نکند حیجوت بمجلس محترم گزارش نمیشود (صحیح است) تمام قراردادها امضا میشود و سپس از اینکه سورد تأیید مقامات صلاحیتدار قرار گرفت بر سر حلاجرا گذاشته میشود تاریخ از ملاحظه فرمایید در ده اردیبهشت قرارداد امضاء شده است ۴۰ اردیبهشت مجلس منحل شده و ملاحظه فرمایید شرفنامه انجام کار و تصویب بهائی اش تا تاریخ تصویب نامه ای که جاستین مسیم مجلسین بوده است درماه یازدهم صادر شده معمولا این شرفنامه تا نزدیک

مجلسین بنابر این امضای این قرار داد با بودن مجلسین در آن تاریخ بهیچوجه باقانون اساسی موافق نیست و بنده فکر میکنم کار محیی انجام نشده اما عملی که دولت بعد کرده یعنی تصویب نامه ای که صادر کرده است در ۱۳۴۱/۱۱/۴ یعنی منتهی این تصویب نامه چیست ؟ منتهی این تصویب نامه عبارتست از تأیید عمل لغو گذشته یعنی دولت گذشته که بنامه بودن مجلسین در تاریخ ۷ اردیبهشت رفته که قرارداد او را امضاء کرده است در ۴۱/۱۱/۴ آمده تصویب نامه صادر کرده که آن عمل را تأیید نماید حال اما اگر تصویب کنیم چکار میکنیم؟ ما هم عمل لغو دولت ۴۱/۱۱/۴ را تصویب می کنیم یعنی کمیسیون آن دو فقره را تاریخ ۲۷ آوریل یعنی مطابق ۷ اردیبهشت ۱۳۴۵ با بودن مجلسین قراردادش متعقد شده و تصویب نامه امثال مستصدر شده بر خلاف قانون اساسی بوده ما تصویب می کنیم بنظر بنده این ماده واحده بیهوده بیهوده قابل تأیید نیست مگر اینکه تکنیک کنیم یعنی دو فقره ۶۵/۶ - ۶۵/۷ - ۶۵/۸ تأیید کنیم و آن دو فقره ۶۵/۶ و ۶۵/۷ چون برخلاف قانون اساسی با بودن مجلسین قراردادش امضاء شده بایستی لغو شود دولت تکلف کرده به استرداد این ۴ فقره وام بنده در این مورد پیشنهادی درام که در شور دوم البته تشریح می کند خواهد شد .

رقیب - آقای قوام صدی - قوام صدی (معاون وزارت دارایی) امضا بخدا مقام محترم ریاست بستمحاضر آقایان میرسان و آقایان همه تصدیق میفرمایند که این نوع قرارداد ها معمولاً قبل از اینکه مذاکره شود بکمیسیون رونق می یابد و برای موافقت قبیل حاصل نتود و از لحاظ نوع عمل بند طرفین تقصیت پیدا نکند حیجوت بمجلس محترم گزارش نمیشود (صحیح است) تمام قراردادها امضا میشود و سپس از اینکه سورد تأیید مقامات صلاحیتدار قرار گرفت بر سر حلاجرا گذاشته میشود تاریخ از ملاحظه فرمایید در ده اردیبهشت قرارداد امضاء شده است ۴۰ اردیبهشت مجلس منحل شده و ملاحظه فرمایید شرفنامه انجام کار و تصویب بهائی اش تا تاریخ تصویب نامه ای که جاستین مسیم مجلسین بوده است درماه یازدهم صادر شده معمولا این شرفنامه تا نزدیک

مجلسین بنابر این امضای این قرار داد با بودن مجلسین در آن تاریخ بهیچوجه باقانون اساسی موافق نیست و بنده فکر میکنم کار محیی انجام نشده اما عملی که دولت بعد کرده یعنی تصویب نامه ای که صادر کرده است در ۱۳۴۱/۱۱/۴ یعنی منتهی این تصویب نامه چیست ؟ منتهی این تصویب نامه عبارتست از تأیید عمل لغو گذشته یعنی دولت گذشته که بنامه بودن مجلسین در تاریخ ۷ اردیبهشت رفته که قرارداد او را امضاء کرده است در ۴۱/۱۱/۴ آمده تصویب نامه صادر کرده که آن عمل را تأیید نماید حال اما اگر تصویب کنیم چکار میکنیم؟ ما هم عمل لغو دولت ۴۱/۱۱/۴ را تصویب می کنیم یعنی کمیسیون آن دو فقره را تاریخ ۲۷ آوریل یعنی مطابق ۷ اردیبهشت ۱۳۴۵ با بودن مجلسین قراردادش متعقد شده و تصویب نامه امثال مستصدر شده بر خلاف قانون اساسی بوده ما تصویب می کنیم بنظر بنده این ماده واحده بیهوده بیهوده قابل تأیید نیست مگر اینکه تکنیک کنیم یعنی دو فقره ۶۵/۶ - ۶۵/۷ - ۶۵/۸ تأیید کنیم و آن دو فقره ۶۵/۶ و ۶۵/۷ چون برخلاف قانون اساسی با بودن مجلسین قراردادش امضاء شده بایستی لغو شود دولت تکلف کرده به استرداد این ۴ فقره وام بنده در این مورد پیشنهادی درام که در شور دوم البته تشریح می کند خواهد شد .

۷- اعدای نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنای رایج به تصویب عالییه در صد حقوق گمرکی و سود بازرگانی لایحای وارده بهشیر و خودرشد سرخ ایران

درجلس - لایحه ایست که از مجلس سنای رسیده اراج بااجازت وصول معادل ۱/۵ درصد از مجموع حقوق گمرکی و سود بازرگانی لایحای وارده بکنکور می آید. خیر و خورشد سرخ ایران قرائت میشود.

(شرح جزو اخبار شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۵ مربوط به لایحه شماره ۳۸۷۸ - ۱۰/۵/۱۳۴۳ مربوط به تصویب نامه شماره ۴۱۰۴ - ۱۱/۱۱/۱۳۴۳ اراج به وصول معادل ۱/۵ درصد مجموع حقوق گمرکی و سود بازرگانی ۱۷۰ هکتار وارده به کشور برای خیر و خودرشد سرخ ایران که ضمن مرقومه شماره ۳۸۵۰ - ۱۳/۷/۱۳۴۳ از آن مجلس محترم به مجلس سنای ارسال شده بود در جلسه روز شنبه هفتم آذرماه ۱۳۴۳ مطرح و یک فوریت برای آن پیشنهاد ویدئو فوریت و بعداً لایحه مزبور به تصویب مجلس سنای رسید.

اینک لایحه قانونی مزبور که عیناً به تصویب رسیده برای اخذ رأی نهائی به ضمیمه ایفاد میشود.

رییس مجلس سنای - مندرج شریف امامی درجلس - این لایحه عیناً بجهان تریبی که در مجلس شورای ملی به تصویب رسیده بود در مجلس سنای به تصویب رسیده است نسبت به آن با ورفه اخذ رأی می شود.

(اسامی نمایندگان به ترتیب آتی وسیله منشی اعلام و درجعل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

اقابان: خواجهمجوری - دکتر کلالی - مندرج عالی - مندرج جلالی - لوری - دکتر بزدان - بناد - دکتر مبین - مندرج ریاحی - دکتر سعید حکمت - مندرج اخوان - یزویی - دکتر شیانی - خانم دکتر دولتشاهی - حکمت بزدی - دکتر رهنوردی - دکتر سعید - کنگر لومندس.

آراء موافق ۱۳۹ رأی - و درق عقیده به علامت اشخاص
۸ برگ
رئیس - لایحه با ۱۳۹ رأی موافق تصویب شد بدولت ابلاغ میشود.

موافقین: کبیری - فهیمی - دکتر مدنی - مندرج زنجانیج - کفنی - دکتر صاحب قلم - سرلشکر هابویی - زهتاب فرد - دکتر صالحی - مدنی کیوان - تبریزی - فیضی - گکالوند - دکتر حسینی - بالا خاتلو - دکتر محمد زوردری - دکتر زورجدینا - سرتیپ پور - اولیاء - حبیبی - تهران - شاخونی نیانکن - یزشکی - محدث زاده - قحشقاس - سعید زوردری - مندرج مجتهدی - نوبر شتر - باغشقیه - مصطفوی نائینی - افشاری - دکتر رهنوردی - پاک ذات - احتشامی - ملک زاده آملی - موسوی ماکوئی - صائب - آذوب سمیعی - کمرائی - دکتر خطیبی - مندرج مینزی - زنده - فراچولرو - محمدعلی - مندرج مالک - مندرج جلالی - بوشهری - امیراحمدی - تاشمی - البرزی - جهانشاهی - حاذقی - سیفی - طارونی - سرلشکر نکوناد - سلطان احمدی - دکتر لومنی - مندرج اسدی - سمیع - دکتر گیانگی - مندرج آغی - بهرادی - ابراهیمی - پاینده - دکتر احتشامی - امینی - خراجی - دکتر درشت - سرتیپ حکیمان - پژند - زرگزراده - لوفطی - درویشانی - شاطبی - طرفی - ختائی - لوفطی - دکتر فر - آکرلو - علی مرادی - متولی باشی - بهر صالحیان - یزودی - قاسم مرادی - جهانگیری - رجائی - آموزگار - شیخ الاسلامی - محسنی مهر - بانوفقی - مندرج صادی - ایلیخان - نصیری - کلاشر هرمزی - تیری - مندرج پروشانی - طالب زاده رودرسی - مرزندی - اهری - دهجم - شکیبا - روحانی - دکتر حکیم خوشتری - مندرج پرویز بهبودی - مندرج کیا - دکتر زعفرانلو - بانوودکر - یزاسی - فولادوند - مندرج عالی - خواججه نوری - مندرج ریاحی - مندرج جلالی - لوری - مندرج سدقانی - مندرج اخوان - زنده - دکتر سعید - دکتر حکمت - دکتر کلالی - دکتر بزدان - بناد - دکتر شیانی - دکتر مبین - حکمت بزدی - بانو دکتر دولتشاهی - پروین -

مندرج ارفع - مندرج صالحی - دکتر فر بود - موسوی - مندرج ریاحی - توسلی - مندرج آراسته - کنگرلو - دکتر امین - دکتر زورخانی - روستا - دکتر کیان - امام - مردوخ - مانی - دکتر کبیری - مروتین: فلشکر آقابان - صادق احمدی - دکتر اسدی - دکتر اسفندیاری - دکتر امامی خوئی - آوزار - بهادری - دکتر مندرج بهبودی - پرویز - دکتر یوزهاشمی - جاوید - بانو جهانشاهی - رامین - رضوی - دکتر رمضان - ریگی - مندرج زرآور - ساکینان - حیدر صالحی - طباطبائی - طهماسبی - لغر - دکتر عدل طباطبائی - فخر طباطبائی - مندرج کامکار - کورس - محدث درویشانی - دکتر مندرج بزاده - میراد.

۸- اعدای رای و تصویب اصلاحات مجلس سنای در لایحه قانونی ایجاد اجرای لایحه اصلاح قانون بازرگانی پس از تصویب کمیسیون مشترک مجلسین

رئیس - لایحه دیگری از مجلس سنای رسیده است رایج با اجازه اجرای لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت پس از تصویب کمیسیون مشترک قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۳ مربوط به لایحه شماره ۱۹۵۸۸ - ۱۱/۱۱/۱۳۴۳ اراج با اجازه اجرای لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت پس از تصویب کمیسیون مشترک خاص دادگستری و اقتصاد و دارائی مجلسین که ضمن مرقومه شماره ۱۸۴۵۰ - ۱۳/۷/۱۳۴۳ از آن مجلس محترم به مجلس سنای ارسال شده است درجلسه روز دوشنبه نهم آذرماه ۱۳۴۳ مطرح و بتصویب مجلس سنای رسید اینک لایحه قانونی مزبور که اصلاح شده به ضمیمه ایفاد میشود.

رئیس مجلس سنای - مندرج شریف امامی درجلس - اصلاحات مجلس سنای قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
و آقا بابکجه موافقت خواهم میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه بدولت ابلاغ میشود.

٩- **اعذار و تصویب اصلاحات مجلس سنادر لایحه قانونی اجازه استخدام عمدهای کلانمدن وزارت کار و امور اجتماعی**

رئیس - لایحه دیگری است از مجلس سنا رسیده راجع به استخدام ١٥ نفر کارمند دیلمه برای وزارت کار و امور اجتماعی قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت گردید)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ٥ مربوط به لایحه شماره ١٩٦/٢٥٨٠٠١٧٧/١٣٤٢/١٥٠٠١٧٧-٥ دولت (مربوط به تصویب نامهها) راجع بایستادن ١٥ نفر کارمند دیلمه برای وزارت کار و امور اجتماعی که ششمین مرتبه شماره ٥٣٠٤٠٢١/١٣٣٧/١٥٠٠١٧٧ آن

مجلس محترم بمجلس سنا ارسال شده است در جلسه روز دوشنبه پنجم آذرماه ١٣٤٣ مطرح و بلاگوریت بر آن پیشنهاد شد بدو آغوریت و سپس لایحه مزبور بتصویب مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانونی نامبرده که اصلاح شده برای تصویب مجدد صیبه ایفا میشود.

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت گردید)

١- در عنوان قانون پس از کلمه «کارمند» دیلمه حذف گردیده است.

٢- در متن قانون بجای «افرادى که» نوشته شده است «١٥ نفر که».

رئیس - آقای سیدوزیری.

سیدوزیری - بنده با نهایت احترامی که از شما آن نظر نمائید که نسبت به تمام صورتها در نظر مجلس محترم سنا تا قبل هشتمین این اصلاح هم از نظر حذف کلمه دیلمه بنا به پیشنهاد یا استناد در کمیتهها قلمروی که نسبت به حقوق من مست مسلمی داشته اند این از شده است برای من خیلی محترم است و اولی خواست عرض کنم اولاً لایحه ای

را که وزارت کار خودش پیشنهاد کرده فعلاً با توجه به احتیاجاتشان خود این جور احتیاج داشته اند. و حق اینست که در وزارتخانه که حقاً بایستی بگویم که خیلی خوب کارش را انجام میدهد و وزیر و معاونین و کارمندانش میتواند در مسائل کارگری بنویسند اینها بطریقی کنند و تخصص دارند بهتر.

این است که آنطور که خودشان پیشنهاد میکنند با آنها توافق بشود تا احتیاجاتشان بر طرف شود اما منظور این نبود عرض کنم دیلمه بود و استدلال جناب آقای صدیق علمواستاده مرتب بر آن بود است که فرمودند که دیلمه چه لزومی دارد که بگذاریم. کم کار این لایحه کارمند بروم دنبال دانش فضل و دنبال فضیلتها، این مطلب اصولاً صحیح است ولی واقعاً نمیدانم که بجای برداشتن کلمه دیلمه یا عبارات مجازح تصحیح مقایس و معیار دیگری جانشین آن در اجتماع صادر دستگاهها و تفکیک رهنده ماست که ما آن مبارز داریم این مبارز را بگذاریم بایستی.

رئیس - آقای سید وزیر دیلمه را بر نداشتند در متن لایحه هست.

سید وزیر - اگر هست که بنده عرض ندارم. **دکتر الموتی** - در تیرت لایحه برداشته اند ولی در قانون هست.

رئیس - اجازه نفرمایید. ماده واحد قرائت شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

قانون استخدام ١٥ نفر کارمند برای وزارت کار و

امور اجتماعی

ماده واحد - به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده میشود بجای کارمندانیکه مبل مختلف از کار بر کنار شده اند ١٥ نفر که حداقل دارای گواهینامه شش ساله دبیرستان باشند استخدام نماید.

لایحه قانونی باامتنش برشماره واحد که لایحه آن

بموجب ماده واحد معوب پیستیم آذرماه ١٣٤٥ تقدیم شد است در جلسه روز دوشنبه پنجم آذرماه یکمزار و سیمه و چهارم و ششمی به تصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

رئیس - باین ترتیب آقای سید وزیر دیلمه کاملاً تأمین است نظر دیگری نیست؟ (ظهارى نشد) بنا بر این باین لایحه دوم مرتبه رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد بدولت ابلاغ میشود.

١٥- **اعذار و تصویب اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی اجازه استخدام آقای بل نمانویج**

رئیس - لایحه دیگری است از مجلس سنا رسیده مربوط به قرارداد استخدام آقای مهدی پلردا و یوج نیمه دولت لبنان قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی:

گزارش کمیسیون شماره ٨ مربوط به لایحه شماره ١٨٤٤١ - ١٣٤٢/١٥٤٤ - ١٨٤٤٩ شماره ٨ مربوط به تصویب نامه دولت (مربوط به تصویب نامه) راجع برقرار داد استخدام آقای مهدی پلردا و یوج نیمه دولت لبنان که طی مرقومه شماره ٣٣٠٠ - ١٣٤٢/١٧٧/١٥٠٠١٧٧ از آن مجلس محترم

بسه مجلس سنا ارسال شده بسود در جلسه روز دوشنبه دوم آذر ماه ١٣٤٣ مطرح

و تصویب مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانونی مزبور که اصلاح شده برای تصویب مجدد بصیبه ای ارسال میشود.

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

١- پس از کلمه «الفننده» ماه حذف گردیده است. ٢- فقره ٥ باین مضمون اضافه شده است: ٥- وزارت راه مکلف است پس از انقضای مدت قرارداد یکی از مهندسمن ایرانی را برای این کار در نظر بگیرد.

یکتفر از نمایندگان - خیلی اضافه بانمی است. **رئیس** - باین اصلاحات رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقت خواست میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

آمده و سابقان بزرگ‌ترین خود را در تلاش بوده‌اند که حقوق طبیعی افراد دستنخورده صلاح زور گویان واقع نشود و اگر به تاریخ نهضت‌های ملل مختلف بنگریم خوبی متوجه خواهیم شد که برای تحقق یافتن حقوق افراد و تأمین آزادی‌های اساسی چه مبارزات دامنه‌داری صورت گرفته است (صحیح است).

(بشریح زیر فرائد گردید)

دستور جلسه ۱۳۳

روز یکشنبه ۲۲ آذرماه ۱۳۳۳

۱. گزارش مربوط به تکمیل قانون نحوه استخدام مهندسی‌ن و مهندسی‌ن و تکنیسین‌ها - شماره چاپ ۱۱۳
- ۲- گزارش مربوط به تجویز استفاده اداره امور دواب ادنی از ازمغان سازمان جنگل‌های بدون پرداخت عطفی شماره چاپ ۱۱۳۳
۳. گزارش مربوط به اضافه نمودن دو در هزار امزاده قانون اصلاح تعرفه گمرکی که ۴ در هزار شماره چاپ ۱۱۳۴

۱۲- بیانات بعد از دستور آقایان: معتمدی -

دکتر ضعیف امین

لیسی - من وقتی بعد از دستور شروع می‌کنم آقای امامی عقیقی چند نفر از نمایندگان کان - تشریف ندارند آقای معتمدی بر می‌آیند.

معتمدی - باینکه درباره روز حقوق بشر این جا صحبت هائی شد ولی بنده مناسبت و تالیفیه که دارم ناچارم عراضی درباره مفاد اعلامیه جهانی حقوق بشر بفرم. نماینده محترم مجلس شورای ملی برسام بطوریکه خاطر نماینده کان محترم مستشاران امروز صادق است با روزنصوب اعلامیه جهانی حقوق بشر در چنین روزی یعنی ۱۹ آذر ۱۳۳۳ با هم در دسترس ۱۹۴۸ یعنی ۱۶ سال قبل مجمع عمومی سازمان ملل متحد اعلامیه جهانی حقوق بشر را تأسیس و اعلام نمود و اینجانب اقتضای در که بنابر هرست جمعیت ایرانی طرفدار حقوق بشر مطالبی به استحضار برساند.

حقوق بشر از اسامی نیست که با سازمان ملل متحد بوجود آمده باشد بلکه از وقتی جوامع بشری بوجود

از ایران مرحوم دکتر غنی و جناب آقای انظام شرکت داشتند و بنام دولت ایران با اندازیه موافق دادند است (صحیح است). در مواد مختلف اعلامیه مزبور تصریح شده است که این حقوق و آزادی‌ها برای همه که در همه جاهای و مسای و یکسان قابل اجرا خواهد بود (صحیح است) و اعلامیه جهانی حقوق بشر به حق حیات، آزادی، امنیت شخصی، مساوات در برابر قانون، دادرس عادلانه اشاره شده و در یکی - شکنجه - مجازات‌های ظالمانه و در خلاف انسانیت - توقیف غیرعادی افراد و مداخلات ناروا در زندگی شخصی و امور خانوادگی اشخاص و اقلانگه و مکاتبات خصوصی افراد بشر تحریم گردیده است (صحیح است). همینجس حق مالکیت - آزادی عقیده و مذهب - شرکت در معیاج و جمعیت‌های مالیات‌آزمین و مدعاظه در اداره امور عمومی کشور برای همه افراد بدون هیچگونه تفاوت نداشته شده است. در اعلامیه جهانی حقوق بشر تنها به ذکر حقوق افراد اکتفا نشده بلکه بواسطه فرد در مقابل اجتماع نیز اشاره و تصریح گردیده است که هر کسی در مقابل جامعه خود وظایفی دارد و حقوق افراد باید منحصراً تابع مقتضیات صحیح اخلاقی و نظم عمومی باشند این حقوق آزادی‌های باید در هیچ موردی خلاف اصول و مقاصد و اهداف آنها باشد در هر چه اجرا را بد (صحیح است).

است. مندرجات اعلامیه جهانی حقوق بشر با میثاق و دوستی تقسیم نمود - یکی حقوق سیاسی و مدنی و قسمت دیگر که تا زگی دارد حقوق اقتصادی و اجتماعی است. اصول حقوق سیاسی و مدنی مندرجات اعلامیه جهانی حقوق بشر در قانون اساسی ایران نیز پیش‌بینی شده است اما راجع به قسمت دوم موضوع حقوق اقتصادی و اجتماعی سکت بود که برای اولین بار در کشور ایران بنا به ابتکار انجمنیست حناوتی شناخته شده سال گذشته هم در دوره نهمین مجمع عمومی سازمان ملل متحد تأسیس حقوق اقتصادی و اجتماعی مردم ایران داشته شد آن مانند شارل مالک ورنه کاسین [René Cassin] حقوقدان مشهور فرانسوی وعده‌ای دیگر تشکیل شد و مفاد اعلامیه جهانی حقوق بشر را تهیه نمودند که در دوم دسامبر ۱۹۴۸ به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد

سیاه دانش منظور باسواد کردن دستاها که باصوب آنها از طرف مردم ایران صورت فریادیدر ضمن اصول شناخته شد میثاق حکم حکم قانون اساسی را بپیدا کرده است (صحیح است) همینجس استفاده زنان ایران از حقوق سیاسی نیز یکی از قدم‌های مهمی است که در راه تمییم آزادی و حقوق بشر برداشته شده است (صحیح است).

یکی دیگر از مواد اعلامیه جهانی حقوق بشر حق خود مختاری ملت‌هاست چنانکه در لوی‌های همین‌خود خود مختاری ملل بود که بعد از جنگ دوم بسیاری از ممالع خصوصاً در آسیا و آفریقا استقلال یافتند و قانون اساسی خود را بر مبنای اعلامیه جهانی حقوق بشر نوشتند دولت شاهنشاهی ایران تمام آقای دکتر جلالیده به این کشور ما هم بسزائی داشته است (صحیح است).

فرار داد صلح بازمین در ۱۹۵۱ در سافسرا اینسکو بر اساس این اعلامیه تنظیم شده است و خلاصه میثاق کت مندر سازمان ملل و اعلامیه جهانی حقوق بشر یکی از پایه‌های اساسی صلح جهانی میباشند (صحیح است).

سازمان ملل متحد فعالیتش در مطالعه طرح‌های فرار داد هائی است که پس از تکمیل امضا شود عنوان‌زمان تعیین بیشتری برای تمییم حقوق و آزادی‌های اساسی جهت تمام مردم جهان داشته باشد.

راست است که هنوز از کمال مطلوب و هدف اصلی که ایجاد مساوات و عدالت کامل میباشند در دسترس ولی با مقایسه وضع فعلی با این قرن پیش باید تصدیق کرد که روزی در این جهان بوقف هائی خود فرودیکتر می‌شوند و باید همگی سر آید بخوابیم که در این تحول امید بخش و فقه‌ای حامل تکرر کرد (صحیح است).

اینک جا دارم که این روز خسته را که روزنصوب اعلامیه جهانی حقوق بشر است بیومود افراد ملل شرودست جهان و به اعزاء سازمان ملل متحد تبریک بگویم و موفقیت این سازمان جهانی را در راه استقرار صلح واقعی و تمییم رفاه و آزادی‌های مردم جهان از خداوند مثال منانیم (احتسب) هم‌ماله در برابر این مناسبت این روز تاریخی چنین منصف می‌تواند ایصال صلح بویست با اینکه شعولات بزرگی در ایران روی داده است چرا این جشن بر گزار

تندموزیدین مورد جاداره که بنده از وزارت امور خارجه و وزارت فرهنگ که در این برین ضرور کرده اند که میکنم بنده عرابینم نام شد ولی بنابه توبیحه مردان درویش شجاع آذربایجان یی جناب آقای ضحاک فرد جنتاب آقای دیهیم ساین آقابان آذربایجانیا که صبح امروز با هم بودیم قلمه مشغولیم که بنده مناسبت روز ۲۹ آذر ساخته ام در اینجا بجا میسر من مراسم ماه آذر آمد و شد روز آذربایجان

گفته ام بیا جشن جان افروز آذربایجان (احسن)

در چنین روزی غریب شادمانی بر فکر شادبجای ناله جانسوز آذربایجان (احسن)

شد چنین روزی بساط قلمه جوین باید بیاید بیا بزم بیروز آذربایجان (احسن)

برین وجان بد اندیشان و مزدوران دون کار کرده فلانک و دلوز آذربایجان (احسن)

شکر لاله روزی پر غم و محنت گذشت شادبجان باخبری امروز آذربایجان (آقرین)

شد گلستان سرزمین آذر آذ کسب بی طرف شده آذر امروز آذربایجان (آقرین)

رنگه فرود برین شادخا آذربایجان (آقرین)

تا که شاهنشاه شده دلوز آذربایجان (احسن)

ولیس - آقای دکتر ضعیف امین .

دکتر ضعیف امین - مهران مسترم و وطنیق محترم امروز بنیاستن روز اعلامه حقوق بشر صحبت هائلی فرمودند بنده تصور میکنم که موجب افتخار کلیه مسلمانان جهان است که حقوق بشر را بطور کامل در چهارده قرن پیش پیشوای بزرگ ما پیغمبر اسلام بشکل کلمتری اثناء فرموده اند که مورد استفاده عموم جهانیان قرار گرفته امیودارم آنها را که خودشان را مسلمان میدانند این را چراغی بکنند و بیخوبه به کشتو کشتار اقدام ننهند .

برای آذربایجان بسیار صحبت ها شده بنده تصور میکنم بسیار روز مقدسی است روز بسیار بزرگی است برای عموم ملت ایران مخصوصاً آذربایجانیا ، بنده که نماینده آذربایجان هستم برای چند دقیقه ای مزاحم می شوم که عرابی برای نماینده گان محترمو ملت ایران و خصوصاً

سیراب کرده ام برای سعادت مین جانبازی کرده اند درود بفرستم و به ابرود خیمت گذران که با علاقه خود مانند مرحوم قوام السلطنه و مرحوم حسین علامه مرحوم سیهبد رزم آرا و مرحوم صدرالاشراف و مرحوم حکیم الملک که در دربانجام اومر شاهنشاه فدائاری کرده اند درود بفرستم آنها را که در قید حیات هستند مورد تعلیل و احترام هستند من میخواهم نفس همه را بپریم ولی از رجال بزرگ ماندن جناب آقای سناخور هم زاده و جناب آقای دکتر افتخار و دعای از روزی آتوت که در مقابل زورگوییهای دولت قلدر پیشه شورای ایستادگی کردند سیاست گرای کتم انخاصی که در دست گذار دولت در آن موقع بدین ترس و راهه خدمت نمودند مخصوصاً افسران و سران از ان شهید که فدائاری کردند امیاری ارضی مانند سر تربیت حاشمی و بیستارانی که خدمت کرده اند قدر آنها را آذربایجانیا میدانند مخصوصاً چون از نزدیک با آنها نامی داشتند و در تعلیل همه مایبند خدمت گذران ملت در هر شغلی که باشند تصور نمیکنم که ملت آنها را فراموش بکنند چون آنها ابرسر عالی شاهنشاه امین غولانگه ملت ایران است احرأ میکتوبم برای راحتی این ملت برای راحتی ملت نجیب ایران زحمت میکنم به خاطر که دولت عملی منجری نیات عالی شاهنشاه هستند و شب و روز تلاش میکنند و تصور میکنم که ملت ایران فراموشکار نباشند در پیغمودن دهره اروپا بسدائله شاهنشاهی که بطور مرتب منظمند بن

شده و قسمت های حسان را ملت ضبط کرده نشان داده که ملت ایران همیشه به چند بار صلح دادش و آزادی بوده است (صحیح است) و بطریق احکام آسانی و مدعیه ملی خود هوار مغز ایدوستی وصلی و مفا با همه مخصوصاً همسایگان خود بوده است اگر عدای امراض و مالخوئی امی که اطلاع از تاریخ ما ندارد درس جدات جنوبی خارج از مرز ها با وسرانی هائی بکنند ملت باهوش و فداکار ایران برای کار بواج پیشبیزی فاکل نیست اگر مرض باشد بر ادران دیشی مسلمان خود را در قسمت های شرق نزدیک قبرس به کشتن نیندند ملت ایران همیشه افکار عالی و بلندگو سادوست خودیادار خواهد بود امیودارم که نماینده گان ملت که در این دوره تشریف دارند بتوانیم جهاد نمائیم وفدائاری نمائیم برای کار بلند شاهنشاه را که برای راحتی ویرای تأمین سعادت بر ادران و خواهران ما است انجام بدهیم در آخر دوره سر بر بلند و سر آفران باقیم که خدمت کرده ام تشکر میکنم (احسن - احسن)

۱۳ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

ولیس - با اجازه خانم ها و آقایان جلسه راضخ میکتیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه خواهد بود آنچه هم که از دستور امروز شده است بجا بدهم روز یکشنبه موقوف میشود

(بکریم بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - محمدتقی میرزا

اداره چاپخانه مجلس شورای اسلامی